

Anne Marie Wegersleff Hansen

Fra: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Sendt: 26. februar 2025 09:24
Til: Anne Marie Wegersleff Hansen; Karina Skadborg Asmussen; Susanne Krarup Larsen
Emne: VS: j.nr. 2025-01258

Kære Familiedyr

Tvf.

Bh. Eva

Fra: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Sendt: 25. februar 2025 15:42
Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr <18-familieogbrugsdyr@fvst.dk>
Emne: VS: j.nr. 2025-01258

T.v.f.

Mvh Majken

Fra: Julie Camilla Nielsen <julie.c.nielsen@hotmail.com>
Sendt: 25. februar 2025 15:31
Til: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Emne: j.nr. 2025-01258

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Hej,

Jeg har netop læst jeres Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige krav til hold af hunde.

Især punkt §19 og bilag 1 afsnit 2, vil blive et problem.

Men med jeres forslag, tvinger i mange klubber til at blive fritaget fra HD-screening, hvis de vil fortsætte med at avle, hvilket i sidste ende skaber langt større problemer.

Jeg ved ikke om i er bekendt med, at man for et par år siden begyndte at ændre måden man vurderede HD billeder på, for at man kunne ensrette resultaterne landene imellem (Hvilket ikke er lykkedes alligevel). Siden har mange klubber nu problemer med at hundene vurderes til dårligere HD status end tidligere. Klubber, der i mange år har haft udelukkende A og B status, får nu overvejende C. Hvilket medfører at mange nu må revurdere hvad de ønsker at indbringe i avlen. Her er mulighederne enten at inddrage C som en godkendt HD status, eller helt at holde op med at HD fotografere. Jeg ønsker selv at vi blot godkender at benytte C hofter, så vi stadig har kontrol og ikke pludselig har avlet på syge dyr, men i tvinger klubberne til ikke at have et valg, med det forslag i har indsendt.

Vh,

Julie Camilla Nielsen

Anne Marie Wegersleff Hansen

Fra: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Sendt: 3. marts 2025 13:16
Til: Anne Marie Wegersleff Hansen
Emne: VS: J.nr.2025-01258

Fra: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Sendt: 3. marts 2025 08:33
Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr <18-familieogbrugsdyr@fvst.dk>
Emne: VS: J.nr.2025-01258

Kære team familie og brugsdyr

T.v.f.

Mvh Majken

Fra: Connie Odsinger <conniezodsinger@gmail.com>
Sendt: 2. marts 2025 20:44
Til: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Emne: J.nr.2025-01258

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Fødevarestyrelsen

J.nr. 2025-01258

Bemærkninger til udkastet vedr. J.nr. 2025-01258

Jeg har lidt betragtninger jeg håber der vil blive kigget på inden det eventuelt bliver vedtaget.

Sundhed og velfærd er vigtigt at have i fokus, men en differentieret tilgang til avl er nødvendig. At forbyde avl med hunde med HD C, og AD 2, som det nu foreslås, vil have alvorlige konsekvenser for "min" race Eurasieren.

Eurasieren har allerede en begrænset avls population, og et avlsforbud vil drastisk reducere genpuljen, øge risikoen for indavl og på sigt skade racens sundhed. Det vil være selvmord og vil betyde udryddelsen for rigtig mange racer, som slet ikke har et HD og AD problem, hvilket Eurasieren ikke har!

En mere fornuftig strategi ville være selektiv avl, hvor HD C hunde parres med HD A hunde, og AD 2 hunde parres med AD 0 hunde, for at forbedre hofte- og albueled i de kommende generationer.

Hvis det ikke længere vil være muligt at parre med HD C og AD 2, så håber jeg at I åbner op for muligheden for at de dyrlæger der i forvejen er godkendt af jer til at tage røntgenbilleder også må bedømme dem, da KU dømmer så meget hårdere end andre FCI lande.

Rigtig tit oplever vi i vores race at dyrlægen der tager HD og AD foto, roser hunden for gode hofter og albuer, ingen artrose, fine led osv. Og alligevel ender de ofte med en status HD C og AD 2 fra KU – det er så frustrerende!

Vores race Eurasieren har aldrig haft problemer med HD eller AD, og er en af de sundeste racer, hvorfor det for mig er uforståeligt at Eurasieren netop skal have de skrappe krav til HD og AD.

Jeg håber på velvilje til at overveje mit høringssvar.

Med venlig hilsen

Connie Zoffmann Odsinger

Saltgårdvej 7

9600 Aars

Mail: conniezodsinger@gmail.com

Videnskabelig usikkerhed om HD C's arvelighed

Dette høringssvar vedrører udkastet til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, specifikt de foreslåede bestemmelser om avl med Newfoundlands hunde. Fokus er på de videnskabelige aspekter af hofteledsdysplasi (HD) grad C, hundenes sundhed, avlsmæssige konsekvenser samt inddragelse af faglige instanser i processen.

Hofteledsdysplasi (HD) grad C betragtes som mild dysplasi, og den genetiske baggrund for denne grad er ikke entydig. HD er en kompleks, polygen lidelse, hvor også miljøfaktorer spiller en stor rolle

[pmc.ncbi.nlm.nih.gov](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov)

. Arveligheden for HD er kun moderat til lav – undersøgelser har rapporteret heritabilitet helt nede omkring 10% og op til ca. 80% afhængigt af race og metode

[pmc.ncbi.nlm.nih.gov](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov)

dkk.dk

. Dansk Kennel Klub anvender fx en arvelighed på cirka 0,25 (25%) i beregning af avlsværdital

dkk.dk

, hvilket understreger den begrænsede genetiske andel. Med andre ord forklarer generne kun en del af variationen, og udviklingen af HD påvirkes i høj grad af miljø (såsom fodring, motion og vækstforhold). En hunds HD-grad kan således delvist skyldes ikke-genetiske faktorer – for eksempel kan en moderat HD hos en hund være opstået som følge af overvægt i hvalpetiden eller gentagen overbelastning, frem for udelukkende dens gener

instituteofcaninebiology.org

. Denne videnskabelige usikkerhed omkring HD C's genetiske komponent betyder, at en røntgenmæssig status som HD C ikke automatisk gør hunden uegnet i avl ud fra et genetisk perspektiv.

HD C og klinisk betydning

Det er vigtigt at skelne mellem røntgenfund og hundens faktiske sundhedstilstand. HD-gradueringen baserer sig på røntgenologiske forandringer, men HD C-hunde er ikke nødvendigvis klinisk syge. Ofte ser man, at selv hunde med dysplasi kun har milde eller ingen symptomer

[pmc.ncbi.nlm.nih.gov](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov)

. Forskning har påvist, at der generelt er en begrænset sammenhæng mellem røntgenfund og kliniske tegn på hofteledsdysplasi

[pmc.ncbi.nlm.nih.gov](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov)

. Med andre ord kan en hund med HD C have **normal funktion og ingen smerter**, altså være *funktionelt rask* trods den røntgenologiske diagnose. Disse individer kan leve et helt normalt liv uden behandlingskrævende hofteproblemer. At udelukke alle HD C-hunde fra avl baseret alene på røntgenstatus risikerer derfor at blive en alt for grov tilgang, da mange af disse hunde reelt fungerer upåklageligt. Funktionelt raske HD C-individer bør kunne indgå i avlen, såfremt de i øvrigt opfylder racens sundheds- og kvalitetskrav.

Bevarelse af et tilstrækkeligt avlsgrundlag

En streng selektion, hvor alle hunde med HD C elimineres fra avlen, kan reducere avlsgrundlaget for racen markant. Et for snævert avlsgrundlag er problematisk, da det øger risikoen for indavl og tab af værdifulde genetiske egenskaber i bestanden. Selv førende kennelklubber anerkender behovet for at balancere selektion med bevarelse af genetisk bredde inden for racen. Svenska Kennelklubben (SKK) anbefaler generelt kun at avle på hunde med HD A eller B, men påpeger, at det i *enkelte parringer* kan forsvares at benytte en hund med ringere HD-status end B (f.eks. HD C) under hensyntagen til andre vigtige egenskaber hos hunden og racens langsigtede genetiske variation

skk.se

. Tilsvarende åbner Dansk Kennel Klubs etiske regler mulighed for, at hunde med arvelige lidelser som HD undtagelsesvist kan anvendes i avl, hvis de besidder unikke kvaliteter, der er vigtige at bevare i racen

hundeweb.dk

. Dette understreger, at en total udelukkelse af HD C-hunde kan have utilsigtede negative konsekvenser for racen som helhed. For racens sundhed og diversitet på lang sigt er det derfor afgørende at bevare et tilstrækkeligt bredt genetisk grundlag **inden for racen**.

Selektionsstrategi inden for racen

Løsningen er en velovervejet selektionsstrategi **inden for racen**, hvor HD C-hunde kan indgå under kontrollerede forhold i stedet for et absolut forbud. Konkret bør avlsdyr med HD C kun bruges, hvis de selv er klinisk sunde, og da kun i kombination med en partner med bedst mulige hofter (HD-grad A eller B) for at minimere risikoen for dårlige hofter hos afkom

hundeweb.dk

. Desuden bør opdrætteren drage nytte af tilgængelige avlsværktøjer som HD-indeks eller avlsværdital. Et HD-indeks baseret på hundens egen status og dens slægtninges resultater kan give et mere præcist billede af dens genetiske avlsværdi for hofteled

www2.skk.se

. SKK praktiserer allerede en sådan tilgang i visse racer: her tillades HD C i avlen forudsat, at forældredyrenes gennemsnitlige HD-indeks er over 100 ved parring

www2.skk.se

. Dette sikrer, at kombinationen forventes at forbedre eller mindst vedligeholde hofteleddenes kvalitet hos hvalpene. Under danske forhold kunne man tilsvarende sikre, at brug af en HD C-hund sker med stor omhu – fx ved kun at avle på HD C-individer der har øvrige fremragende egenskaber, ved at parre dem med HD-frie partnere, og ved at følge afkommets udvikling nøje. En sådan kontrolleret strategi vil begrænse eventuelle risici ved at inddrage HD C-hunde, samtidig med at man udnytter deres positive bidrag til racen.

Konklusion

Sammenfattende anbefales en fagligt funderet, fleksibel tilgang til avl med hensyn til HD C. Den videnskabelige evidens peger på, at HD C har en relativt begrænset arvelig komponent og ikke nødvendigvis medfører klinisk sygdom. Derfor bør funktionelt raske hunde med HD C **ikke per automatik udelukkes fra avl**. Gennem en nøje planlagt selektionsstrategi *inden for racen* – hvor kun egnede HD C-hunde anvendes, og da under streng kontrol med valg af parringspartner og opfølgning – kan man bevare et tilstrækkeligt bredt avlsgrundlag for racen. Denne balancerede fremgangsmåde vil både beskytte racens sundhed (ved fortsat at begrænse alvorlig HD) og forhindre unødvendig indskrænkning af den genetiske variation i avlsmaterialet. Målet er at fremme racens langsigtede velfærd og sundhed ved at kombinere sund fornuft og videnskabelig indsigt i avlsarbejdet.

Manglende inddragelse af relevante faginstanser og specialklubber

Det skal endvidere påpeges, at processen omkring disse avlsmæssige regler tilsyneladende **ikke har inddraget de mest berørte fageksperter og specialklubber tilstrækkeligt**. Newfoundlandens specialklub (samt andre raceklubber med store hunderacer) besidder betydelig erfaring og data vedrørende HD og avl, som burde indgå i beslutningsgrundlaget. Imidlertid fremgår det af høringsmaterialet, at blandt de hørte parter var organisationer som DKK, Dyr lægeforeningen, Dyreetisk Råd m.fl., men **ingen specialklubber for specifikke hunderacer er nævnt**.

Sammenfattende anbefales det, at bekendtgørelsens formuleringer omkring avl med Newfoundlands hunde justeres, så de afspejler den aktuelle videnskabelige viden og praktiske erfaring: HD grad C bør **ikke per automatik** sidestilles med sygdom eller avlsforbud. I stedet bør der tilstræbes en **balanceret regulering**, der sikrer dyrevelfærd og opretholder et bredt genetisk grundlag. Dette indebærer anerkendelse af den begrænsede arvelighed for HD, hensyntagen til individets faktiske sundhedstilstand, samt brug af moderne avlsværktøjer (som HD-indeks) fremfor firkantede regler. En sådan tilgang vil bedre tjene formålet om sunde hunde i fremtiden, uden at påføre racen utilsigtede genetiske omkostninger. Administrationen opfordres desuden til at etablere en tæt dialog med specialklubber og relevante eksperter, før endelige krav fastsættes, så den færdige bekendtgørelse bliver fagligt robust og praktisk anvendelig for ansvarlige opdrættere.

Kildeoversigt

1. **Trafikstyrelsen (2023).** *Miljøkonsekvensrapport for uddybningen af sejltrenden Grådyb til Esbjerg Havn*. Trafikstyrelsen. (Tilgængelig som PDF fra Trafikstyrelsens hjemmeside: https://www.trafikstyrelsen.dk/Media/638242346249856541/miljoekonsekvensrapport_uddybningen_af_graadyb.pdf).

2. **Kystdirektoratet (2021).** *Rapport om kysterosion ved Skallingen*. Kystdirektoratet. (Information fra rapporten er omtalt i Arbejderen, 20. januar 2023). (Se fx Arbejderens debatindlæg: <https://arbejderen.dk/debat/konsekvenser-af-udbygning-af-esbjerg-havn/>).
3. **Miljøstyrelsen (2022).** *Revideret basisanalyse 2022–2027 for Natura 2000-område N89 Vadehavet – Skallingen og Langli*. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen. (Tilgængelig som PDF: <https://mst.dk/media/5ojja0g3/n89-vadehavet-revideret-basisanalyse-2022-27.pdf>).
4. **EU (1992).** *Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter* (Habitatdirektivet). EU-Tidende L206, 22/07/1992. (Direktivets tekst tilgængelig via EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>).
5. **Naturstyrelsen (2015).** *Forvaltningsplan for strandtudse (Epidalea calamita)*. Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen. (Tilgængelig som PDF: <https://sgavmst.dk/media/duppvi1h/forvaltningsplan-for-strandtudse-2015.pdf>).
6. **Naturstyrelsen (2015).** *Forvaltningsplan for markfirben (Lacerta agilis)*. Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen. (Tilgængelig som PDF: <https://mst.dk/media/spgi5rmj/forvaltningsplan-for-markfirben-2015.pdf>).

Referencer

- **Jensen, Ole Hedegaard (2020).** *Klimaforandringer: politik, økonomi, sociologi*. Systime.
- **Rockström, Johan, et al. (2017).** *A roadmap for rapid decarbonization*. Science, 355(6331), 1269-1271.
- **World Health Organization (2021).** *WHO Global Air Quality Guidelines: Particulate matter (PM_{2.5} and PM₁₀), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide*. Geneva: World Health Organization.
- **Klimarådet (2021).** *Statusrapport 2021 – Danmarks nationale og globale klimaindsats*. København: Klimarådet.
- **Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) (2021).** *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the IPCC*. Cambridge University Press.

Anne Marie Wegersleff Hansen

Fra: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Sendt: 5. marts 2025 09:16
Til: Anne Marie Wegersleff Hansen; Susanne Krarup Larsen; Isabella Thybo Mejlstrup; Birgitte Vindahl Ibenforth; Karina Skadborg Asmussen
Emne: VS: Høringssvar vedr. J.nr. 2024-18-132-00043
Vedhæftede filer: høringssvar (1).pdf

Kære Familiedyr

Tvf.

Bh. Eva

Fra: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Sendt: 5. marts 2025 09:09
Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr <18-familieogbrugsdyr@fvst.dk>
Emne: VS: Høringssvar vedr. J.nr. 2024-18-132-00043

Kære team familie og brugsdyr

T.v.f.

Mvh Majken

Fra: Louise Rørholm Vestergaard <louise.roerholm@gmail.com>
Sendt: 4. marts 2025 18:51
Til: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Emne: Høringssvar vedr. J.nr. 2024-18-132-00043

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Newfoundlandklubben i Danmark sender hermed et høringssvar. Vi er yderst bekymret for Fødevarestyrelsens udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmaessige mindstekrav til hold af hunde, herunder nye forslag om nye avlsrestriktioner, vi mener vil have store konsekvenser for vores race samt flere andre racer.

på bestyrelsens vegne

Louise Vestergaard

Sembvej 6, 7790 Thyholm

Danmark

Louise.roerholm@gmail.com

53353540

J.nr. 2024-18-132-00043

--
Med Venlig Hilsen
Louise Rørholm Vestergaard

Anne Marie Wegersleff Hansen

Fra: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Sendt: 7. marts 2025 08:27
Til: Susanne Krarup Larsen; Anne Marie Wegersleff Hansen; Karina Skadborg Asmussen; Isabella Thybo Mejlstrup; Birgitte Vindahl Ibenforth
Emne: VS: J nr. 2025-01258

Kære jer

Jeg antager, at dette er et høringsvar?

Mange hilsner
Birgitte

Fra: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Sendt: 7. marts 2025 08:02
Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr <18-familieogbrugsdyr@fvst.dk>
Emne: VS: J nr. 2025-01258

Kære team familie og brugsdyr

T.v.f.

Mvh Majken

Fra: Dorthe faborg Hultén <faaborg.hulten@hotmail.com>
Sendt: 6. marts 2025 21:05
Til: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Emne: J nr. 2025-01258

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Jeg er meget uforstående, over hvorfor Spaniels.
Ft springer Spaniels ikke er nævnt i paragraf 19, billag 1, afsnit 2.
Pt bliver der avlet efter hvad de kan til jagt, og der er ingen hensyn til sundhed,.
Mange har smerter og nogle aflives pga dårlige hofter og albuer.
Det er en meget brugt, brugshund hvor der ikke tages nogle hensyn.
Ligeledes burde det være lovligt at halekupere, stort set samtlige hunde har blodige og ødelagte haler efter træning og jagt.
Det er frygtelig at se på og uforskammet over for hunden at de skal lide under denne lov,.

De bedste ønsker for hunden ...

Sendt fra min Galaxy

Anne Marie Wegersleff Hansen

Fra: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Sendt: 10. marts 2025 09:30
Til: Anne Marie Wegersleff Hansen; Susanne Krarup Larsen; Karina Skadborg Asmussen; Isabella Thybo Mejlstrup; Birgitte Vindahl Ibenforth
Emne: VS: j.nr. 2025-01258

Kære team

Endnu et høringssvar.

Mange hilsner
Birgitte

Fra: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Sendt: 10. marts 2025 08:50
Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr <18-familieogbrugsdyr@fvst.dk>
Emne: VS: j.nr. 2025-01258

Kære team familie og brugsdyr

T.v.f.

Mvh Majken

Fra: Nete Storm Jensen <nete.storm@hotmail.com>
Sendt: 10. marts 2025 08:29
Til: 18@fvst.dk.
Emne: j.nr. 2025-01258

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Spørgsmål: I forslaget er grænserne for avl for hunde med hofte-evaluering: A og B for albuerne er grænsen: 0 og 1. Hvor kommer belægget for disse grænser?

Jvf §19 skal hunde gennemgå en undersøgelse for ovenstående, er det den enkelte dyrlæge der evaluerer henholdsvis hofter og albuer?

Vedrørende §15 er det muligt at få udleveret eller henvisninger til materialer der nærmere definerer hvordan begrebet "rimelighed" skal forstås?

Med venlig hilsen

Nete Storm Jensen

Bekymringsskrivelse til Høringssvar på
Bekendtgørelse om Dyrevelfærdsmæssige krav til hold af hunde.

Den 14. marts 2025

Spidshundeklubben har læst udkastet til bekendtgørelsen og tillader os herved at fremsende en bekymringsskrivelse des angående.

Bekendtgørelsen indeholder en masse gode elementer men i Spidshundeklubben mener vi at udelukkelse af HD Status C hofter er bekymrende.

Det ligger Spidshundeklubben meget på sinde at den enkelte hunds tarv og sundhed er i højsæde.

I racerne under vores Special klub, er HD status C en klinisk asymptomatisk tilstand, som vi kun opdager på grund af avls screening, der er ingen forskning bagved hvor der kan fastslås en arvelighed i HD status C.

Vi frygter at gendiversiteten kan blive for lille for vores racer og vi ville have brug for at kunne selektere i en så stor genpool som muligt for i fremtiden at kunne undgå andre arvelige sygdomme.

Vi ser det som en generel nødvendighed at kunne bibeholde muligheden for at kunne avle på hunde med HD status C.

Hvis der skal laves en stramning, så kunne der indgå i lovteksten, at der kun må parres HD status C med fri status.

Med venlig hilsen

Flemming Emanuelsen Nedza,

Formand,

Spidshundeklubben

Racer i Spidshundeklubben omfattet af bekendtgørelsen:

American Akita

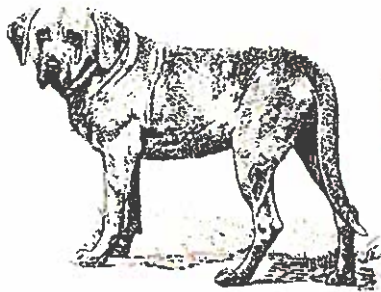
Akita

Finsk Lapphund

Jämthund

Keesbond

Shiba

Broholmerselskabet

Specialklub for Broholmerracen

Høringssvar	j.nr. 2025-01258	Afsnit III, kapitel 7, §19, bilag 2, afsnit 1 – brug af HD C i avl
-------------	------------------	--

INDLEDNING

Broholmerselskabet (BS), der er en specialklub under DKK, varetager den fortsatte rekonstruktion af den danske nationalrace Broholmeren.

BS er glad for, at sund hundeavl nu bliver stadfæstet ved lov, bla. at hunde med AD 2 og AD 3 samt hunde med HD D og E udelukkes fra avl; vi har dog et stort ønske om, fortsat at kunne anvende hunde med HD C i Broholmeravlen, fordi:

Bliver det ved lov forbudt at anvende hunde med HD C i avl, vil det for Broholmeren betyde at:

- den genetiske variation lider uoprettelig skade
- racen vil opleve indavlsdepression
- man opnår det, man prøver at forhindre - nemlig mere sygdom i racen
- opdrættere fravælger andre meget vigtige, men frivillige sundhedsundersøgelser fx hjertescanning
- den danske nationale race uddør

VORES FORSLAG FOR BROHOLMEREN

Med afsæt i et ønske om ikke at skade og indsnævre Broholmerens i forvejen meget lille genetiske variation, har BS dette forslag og ønske til videre avl med hunde med HD C:

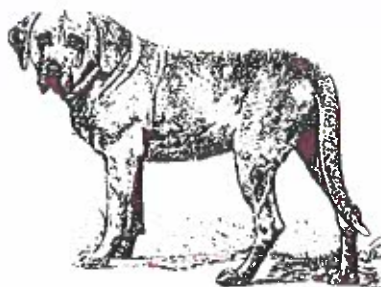
Hunde med HD C kan kun bruges i avl med en avlspartner med HD A, og kun i kombinationer hvor parringens samlede HD-indeks er mindst 200.

Hunde med HD D og HD E kan ikke bruges i avl.

ARGUMENTATION FOR FORTSAT AT ANVENDE HUNDE MED HD C I REKONSTRUKTIONEN:

I den fortsatte rekonstruktion af Broholmeren har BS fokus på racens genpulje, sundhed, mentalitet og til sidst eksteriør, med størst fokus på ikke at indsnævre den genetiske variation, og fastholde racens sundhed. Broholmeren har stadig en lille genetisk variation, hvorfor det er katastrofalt for racens rekonstruktion at udelukke hunde med HD C fra avl.

Nedenstående skema viser fordeling af HD i racen i de sidste 10 år, heraf ses det tydeligt, at Broholmeren er en race med sunde hofte, idet 83,6 % af racen er HD-fri. Skemaet dokumenterer ligeledes, at det i vores race ikke medfører hofteproblemer at anvende hunde med HD C, fordi de anvendes med fornuft og skal opfylde et krav om at kombinationens HD-indeks mindst skal være 200 (bilag 1).

Broholmerselskabet

Specialklub for Broholmerracen

Race statistik sidste 10 år

Antal hvalpe: 1910

	HD	HD %
Totalt	1097	57,4%
A	696	63,4%
B	222	20,2%
C	130	11,9%
D	45	4,1%
E	4	0,4%

ARGUMENTATION FOR FORTSAT AT ANVENDE HUNDE MED HD C I REKONSTRUKTIONEN:

Arvegang og HD-indeks

Den præcise arvegang for HD kendes ikke; man siger at HD har en polygenetisk arvegang = mange gener er involveret i udviklingen af HD. For egenskaber med polygenetisk arvegang, er indeks et bedre avlsredskab, end hundens egen status, da indeks ikke kun siger noget om individet, men om hele slægten (bilag 1).

BS har i mange år anvendt HD-indeks i avlsarbejdet, først som en avlsrestriktion og nu som en avlsanbefaling, og vores flotte hofte sundhed i racen, kan bla. tilskrives brugen af HD-indeks som avlsredskab.

Vores tommelfingerregel er at, at en given kombination altid skal have et HD-indeks på mindst 200, dvs. at hannens + tævens HD-indeks sammenlagt skal være 200, dette for hele tiden at fastholde eller forbedre forældredyrenes hoftestatus.

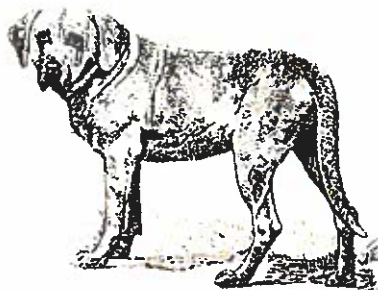
Avlsarbejde i genetisk små populationer

I genetisk små populationer, som Broholmeren, er alle individer vigtige for racens overlevelse.

Hver gang man fravælger et individ til avl, fravælger man ikke kun den egenskab man vil undgå, man fravælger hele individets genetiske sammensætning. For hver hund, der fravælges til avl i små populationer, indsnævres racens genetiske variation. Når man indsnævrer den genetiske variation, vil racen blive tættere beslægtet (mere indavlet), det vil igen medføre en stigning recessivt nedarvede sygdomme, da det bliver svært at undgå at sammensætte avlspar, der bærer den samme mutation.

Øget indavl i en population vil på sigt medføre indavlsdepression: nedsat fertilitet, små kuld, øget hvalpedødelighed og øget sygdomsforekomst i populationen, og til sidst vil populationen uddø.

For at holde Broholmeren sund og for ikke at gøre skade på den genetiske variation, har BS altid opereret med mindre indavl end DKK tillader, ligesom vi for nogle år siden indledte et samarbejde med en hollandsk

Broholmerselskabet

Specialklub for Broholmerracen

populationsbiolog, der bla. arbejder med at sikre genpuljen hos truede dyrearter i zoologiske haver i hele verden. Vi har aktivt indarbejdet hans algoritme (bilag 2) i vores avlsarbejde.

Broholmeren er i forvejen en race med mange avlsrestriktioner og avlsanbefalinger (bilag 3). Hvis man ved lov fratager Broholmere med HD C avlsretten, vil opdrættere fravælge frivillige sundhedsundersøgelser, der er meget vigtigt for racen, fx hjertescanning. Har man som opdrætter en hund, der lever op til lovgivningen, og derfor kan bruges i avl, vil nogle opdrættere fravælge frivillige undersøgelser for andre sygdomme, der ses i racen og som vi arbejder på at udrydde/nedbringe, fx hjertescanning.

Effektiv population og indkrydsningsprojekt

Effektiv population er et begreb, der siger noget om, hvor mange individer i en population, der bliver brugt i avl og får afkom.

Tommelfingerreglen er, at populationer med en effektiv population på 50 og derunder, er udrydningstruet. Jo flere hunde, der må tages ud af avl, jo mindre bliver en populations effektive population.

Broholmeren har en forsvindende lille effektiv population, i 2023 var den på 27,69, hvilket gør racen udrydningstruet (bilag 4).

Bliver lovforslaget vedtaget som det er stillet, vil det yderligere mindske Broholmerens effektive population.

Netop pga. racens meget lille effektive population og lille genetiske variation, er Broholmeren meget sårbar over for yderligere reduktion af vores avlsmateriale. I modsætning til mange andre racer, kan vi ikke tage nyt blod ind fra udlandet. Samtlige Broholmere i udlandet er i 2. -7. generation beslægtede med den danske population.

I skrivende stund arbejder vi i BS sammen med DKK på et indkrydsningsprojekt, hvor en eller flere racer kontrolleret skal krydses ind i Broholmeren for at øge racens genetiske variation og overlevelse.

Tak for at læse med

På vegne af Broholmerselskabet

Christian Ravn

Formand i Broholmerselskabet

Livøvej 51

9681 Ranum

41827785

christian@broholmeren.dk

HD-indeks (fra www.dkk.dk)

HD-indekset er et tal, der siger noget om en hunds forventede avlsværdi. Tallet siger ikke nødvendigvis så meget om hunden selv – men det angiver, hvad man kan forvente hos afkommet, hvis man bruger hunden i avl.

Beregning af avlsværdier - eller indeks – er især nyttigt når man ønsker at forbedre egenskaber med polygen nedarvning og lav til middelhøj arvbarhed – som f.eks. HD.

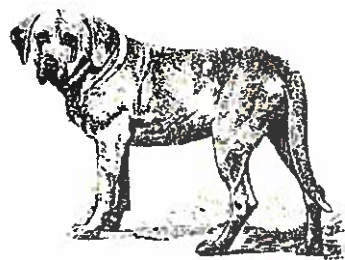
Polygen nedarvning betyder at der er mange gener, der har betydningen for egenskaben. Avlsværdiberegninger har været benyttet længe indenfor avlen med landbrugsdyr, og det har givet stor fremgang indenfor egenskaber som kuldstørrelse hos svin og mælkeydelse hos kvæg.

Grundlag for beregning af HD-indeks

Grundlaget for beregning af alle former for avlsindeks er at få fastlagt populationens gennemsnit. Det kræver, at man har målinger på et stort antal individer. Gennemsnittet sættes til 100, og hvis en hund har et HD-indeks over 100, betyder det at man kan forvente at få afkom, der er bedre end racens gennemsnit, hvis man benytter hunden i avl. Omvendt vil man forvente, at hunde med HD-indeks under 100 vil få afkom, der er dårligere end racens gennemsnit.

Indeks hos forældre inden parring

Forældredyrenes indeks kan "opveje hinanden". Før hvalpene får deres egen HD-status, vil de derfor have et indeks, der svarer til gennemsnittet af forældredyrene. Parrer man f.eks. en hund med indeks 120 og en hund med indeks 90 vil hvalpene få et indeks på 105 - altså lidt bedre end gennemsnittet.

Broholmerselskabet

Specialklub for Broholmerracen

VEJLEDNING TIL DOGS GLOBAL (www.dogsglobal.com)

Dogs Global er en international database for genetisk smalle og sårbare hunderacer udviklet af hollandske Pieter Oliehoek som er PhD i biologi med speciale i bevaring af små dyrepopulationer. Pieter arbejder bla. med bevaring af udryddelsestruede sjældne dyrearter i hele verden, og hans metoder bruges i flere zoologiske haver over hele verden.

Han har været involveret i hundeopdræt siden han var 11 år gammel, og har bla. arbejdet tæt sammen med Islandsk fårehunde klubben, hvor han bla. har analyseret hele populationens genpulje, for at finde de individer i racen, der var vigtige for at styrke racens genetiske diversitet og holde racen sund.

Dogs Global og dets principper er udviklet som et værktøj til at passe på og bevare den genetiske diversitet i genetisk smalle racer. Hvor man normalt arbejder med en indavlskoefficient (COI) mellem 2 hunde, arbejder Dogs Global med begrebet Mean Kinship.

Mean Kinship siger ikke noget om slægtskabet mellem de 2 avlsdyr, men det beregner derimod hvor beslægtet et individ er med resten af populationen – og dette er alfa og omega for bevaringsavl. Jo mindre beslægtet et individ er med resten af racen, jo mere værdifuldt er dette individs genetiske sammensætning for racens videre overlevelse og sundhed. Og omvendt, jo mere beslægtet et individ er med resten af racen, jo mindre værdifuld er det for racens videre overlevelse og sundhed.

Resultatet angives i farver:

Grønne hunde: de foretrukne hunde til avl, hvis man vil lave bevaringsavl og udvide racens genetiske variation. Grønne hunde er mindst beslægtede med resten af racen.

Gule hunde: De næstbedste hunde at avle på, hvis man vil lave bevaringsavl.

Orange hunde: Bør kun bruges som en sidste løsning

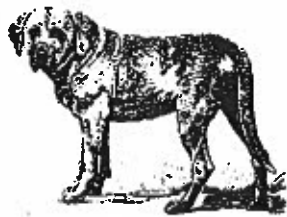
Røde hunde: Røde hunde er de hunde i racen, der er mest beslægtet med resten af racen. De er enten selv brugt meget i avl, eller fra en linje af hunde, der er brugt meget i avl, og bidrager ikke til at bevare eller udvide racens genetiske variation.

Præcis som når man beregner COI for en fiktiv parring, kan man også beregne Mean Kinship for en fiktiv parring, og det er præcis det, den første kolonne i arket viser. Er et match grønt betyder det, at afkommet vil være meget værdifuldt for racens genetisk variation og dermed overlevelse. Er et match derimod orange eller rødt, skal man overveje, om det er en god ide at matche de 2 hunde. I hvert fald hvis man opdrætter for at bidrage til racens videre overlevelse og sikring af den genetiske variation.

Broholmerselskabet deltager i Dogs Global, og det samme gør størstedelen af de udenlandske søsterforeninger også, dog har Broholmer Deutschland valgt ikke at være en del af samarbejdet omkring Dogs Global, hvor en del hunde født i Broholmer Deutschland ikke er at finde i Dogs Global.

Broholmer

Racenummer DKK: 3150

Gruppe	: 02
Racens hjemland	: Danmark
Specialklub	: Broholmerselskabet

Tidligste alder ved fotografering

HD foto	: 18 måneder
AD foto	: 18 måneder
OCD foto	: 18 måneder

Størrelse Etiske Regler (ud fra vægt)

Racens størrelse	: Stor
------------------	--------

Racen har følgende minimumskrav for at kunne anvendes i avl

Avlskrav

- **HD-krav:** Afkom kan kun stambogsføres, såfremt begge forældre før parring har en officiel HD-status registreret i DKK.
En hund med HD grad D eller E kan undtagelsesvis benyttes i avl, hvis opdrætteren vurderer, at hundens samlede bidrag til racen vil være positivt.
Avlspartneren skal i så tilfælde altid være HD fri (grad A eller B)
- **AD-krav:** Afkom kan kun stambogsføres, såfremt begge forældre før parring har en officiel AD-status registreret i DKK.
En hund med AD grad 3 kan undtagelsesvis benyttes i avl, hvis opdrætteren vurderer, at hundens samlede bidrag til racen vil være positivt.
Avlspartneren skal i så tilfælde altid være AD fri (grad 0)
- **Præmieringskrav**
 - Begge forældredyr skal før parring, men efter de er fyldt 24 måneder, være præmieret på en FCI/DKK anerkendt udstilling eller eksteriørbedømmelse med mindst Very Good af en dansk dommer, der er autoriseret for racen
 - *Særligt for sorte broholmere:* Udstillingspræmieringen kan erstattes af bedømmelsen "godkendt til avl" eller "godkendt til avl med forbehold" på en eksteriørbeskrivelse. I dette tilfælde skal rådgivning indhentes fra Broholmerselskabets avlsråd.
 - For udenlandske hunde gælder, at de skal være præmieret på en FCI/DKK anerkendt udstilling med mindst Very Good
 - Alternativt skal hunden være avlsgodkendt før 1. januar 2015 efter daværende regler, som findes i en fil nederst på siden.

Alderskrav på 24 mdr. gælder for hunde som ikke allerede er præmieret med en mindst VG på en FCI/DKK anerkendt udstilling inden 31.12.2017.
- **Mentalbeskrivelseskrav:** Afkom kan kun stambogsføres, såfremt begge forældre før parring har gennemført en mentalbeskrivelse når hunden er mellem 10 til 36 mdr. inden parring
 - For udenlandske avlspartnere godkendes en tysk Verhaltensbeschreibung der Kyb e.V. på lige fod med en dansk mentalbeskrivelse.
- **Etiske regler for avl:** DKK's etiske regler for avl af fysisk og mentalt sunde hunde skal være overholdt. Se reglerne her (http://www.hundeweb.dk/dkk/public/openPage/dokument_arkiv.html?id=59)

Der henvises herudover til DKK's stambogsføringsregler. Se reglerne her (http://www.hundeweb.dk/dkk/public/openPage/dokument_arkiv.html?id=60)

Vil der opstå situationer, hvor afvigelse fra DKK's stambogsføringsregler og etiske regler for opdræt vurderes at være til gavn for arbejdet med at opbygge og fastholde en typefast race, kan dispensation gives af DKK's bestyrelse, efter indstilling for Udvalget for Nationale og glemte racer.

Avlsanbefalinger

For at få Basis+ stambøger skal følgende, udover ovenstående avlskrav, være opfyldt:

1. Begge forældredyr skal før parring have en eksteriørbeskrivelse fra Broholmerselskabet.
2. Det samlede HD-indeks for begge forældredyr, skal på parringstidspunktet være minimum 200. Hundens egen HD-status skal indgå i indekstallet.
3. Begge forældredyr skal før parring have HD status A, B eller C registreret i DKK
4. Begge forældredyr skal før parring have AD status 0 eller 1 registreret i DKK
5. Begge forældredyr skal før parring have kendt SAS hjertestatus registreret i DKK

Indført 05.04.2024

Link til Broholmerselskabets RAS (<https://www.broholmeren.dk/side.asp?ID=27552>)

Farver for racen

Gul m. maske

Ikke godkendt farve

Rødgylden

Sort

Forkortelse

GM

IG

RGY

S

Filer[Avisregler fra 2006 - 2014 \(../../../../getRaseFil?FIL_ID=69\)](#)[Avisregler fra 2015 - 2017 \(../../../../getRaseFil?FIL_ID=70\)](#)[Avisregler fra 2018 til 2020 \(../../../../getRaseFil?FIL_ID=74\)](#)[Racestandard Broholmer \(../../../../getRaseFil?FIL_ID=354\)](#)[Mentalbeskrivelse \(../../../../getRaseFil?FIL_ID=968\)](#)

EFFEKTIV POPULATION:

4 x antallet af hanner x antallet af tæver DIVIDERET med (antallet af hanner + antallet af tæver)

2023 i DK:

12 hanner i avl, 14 tæver i avl – antal avlsdyr i alt = 26

Effektiv population i DK:

$$4 \times 12 = 48$$

$$48 \times 15 = 720$$

$$720/26 = \underline{\underline{27,69}}$$

2022 i DK:

19 hanner i avl, 21 tæver i avl – antal avlsdyr i alt = 40

Effektiv population i DK:

$$4 \times 19 = 76$$

$$76 \times 21 = 1596$$

$$1596/40 = \underline{\underline{39,9}}$$

2021 i DK:

16 hanner i avl, 17 tæver i avl – antal avlsdyr i alt = 33

Effektiv population i DK:

$$4 \times 16 = 64$$

$$64 \times 17 = 1088$$

$$1088/33 = \underline{\underline{32,96}}$$

2020

23 hanhunde i avl, 26 tæver i avl = 49 avlsdyr i alt

Effektiv population i DK:

$$4 \times 23 = 92$$

$$92 \times 49 = 2392$$

$$2392/49 = \underline{\underline{48,81}}$$

Dansk Mastiff Klubs høringssvar vedrørende bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

Til Fødevarestyrelsen,

Dansk Mastiff Klub ønsker hermed at indsende høringssvar vedrørende det fremlagte udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde. Vi anerkender og støtter intentionen om at sikre hundes sundhed og velfærd gennem ansvarlig avl. Dog har vi en væsentlig bekymring i relation til vores race, Mastiffen, og de foreslåede forbud mod avl ifht HD kravet.

I udkastet fremgår det, at kun hunde med hofteledsdysplasi (HD) bedømmelse A eller B må anvendes i avl, mens hunde med bedømmelsen C og D udelukkes. For en fåtallig race som Mastiffen kan dette medføre alvorlige konsekvenser for den genetiske diversitet og dermed racens langsigtede sundhed.

Mastiffens nuværende avlsrestriktioner

Mastiffen er allerede underlagt avlsrestriktioner, der sikrer en ansvarlig og sund avl:

- Alle Mastiffer til avl skal røntgenfotoграфeres for både HD og albueledsdysplasi (AD).
- Mastiffer med HD-status A, B eller C kan anvendes i avl.
- Mastiffer med HD-status D kan *undtagelsesvis* anvendes, såfremt opdrætteren vurderer, at hundens samlede bidrag til racen vil være positivt. I sådanne tilfælde skal avlspartneren altid have HD-status A eller B.

Disse restriktioner er udviklet med henblik på at sikre racens sundhed uden unødigt at begrænse avlsgrundlaget.

Konsekvenser af de foreslåede restriktioner

Mastiffen er en race, hvor en HD C-bedømmelse ikke har nogen sundhedsmæssig betydning. Mastiffer med HD C lever et fuldt funktionsdygtigt liv uden kliniske symptomer eller nedsat livskvalitet. En generel udelukkelse af HD C-hunde fra avl vil derfor ikke bidrage til forbedret sundhed, men snarere begrænse avlsmaterialiet i en allerede sjældne race.

I Dansk Mastiff Klubs bestyrelse sidder en samling særdeles erfarne Mastiff-ejere med mange års historik og erfaring med racen. Vi har aldrig oplevet problemer med ekstremavl, og klubbens opdrættere er meget grundige i deres valg af avlsdyr. Vi oplever heller ikke problemer med hofteledsdysplasi i racen, og ser derfor ingen faglig begrundelse for at skærpe restriktionerne yderligere.

Forslag:

Vi opfordrer derfor Fødevarestyrelsen til at tage højde for racens særlige forhold og foreslår følgende ændringer i bekendtgørelsen:

- At Mastiffer med HD C fortsat kan anvendes i avl, eventuelt i kombination med hunde med HD A eller B, for at opretholde en sund balance mellem genetisk diversitet og hofteledssundhed.
- At der tages en mere nuanceret tilgang til HD-kravene i sjældne racer, hvor en for restriktiv politik kan have utilsigtede negative konsekvenser, herunder tab af genetisk diversitet.
- At der generelt lægges større vægt på faglige vurderinger af racernes specifikke sundhedsforhold, frem for en generel one-size-fits-all tilgang.

I Dansk Mastiff Klub er vi særdeles bekymret for vores races fremtid, såfremt udkastet i dets nuværende form bliver til lov. Vi stiller os derfor gerne til rådighed for dialog og gerne et møde med relevante personer i Fødevarestyrelsen, hvis der ønskes yderligere oplysninger om racen.

Med venlig hilsen

Dansk Mastiff Klub

Anja Mortensen, Formand

Marianne Nielsen, Næstformand

Lone Kabel, Sekretær

Karina Christensen, Kasserer

Marita Høvik, Bestyrelsesmedlem

Indsigelse vedr. udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde - J.nr. 2025-01258

Jeg er nødt til at gøre indsigelse mod dette udkast. Indsigelsen drejer sig om racen

Chesapeake Bay Retriever – FCI race nr. 263

Det er helt ubegribeligt denne race er havnet på listen over et fremtidigt forbud mod avl på C hofter.

Denne race har et **HØJT** sundhedsniveau mht. hofter, så nogen må have glemt at gøre et bare rimeligt forarbejde i forbindelse med denne bekendtgørelse.

Vores race er antalsmæssigt LILLE – vi har ca. en god håndfuld avlshunde – og har derfor af og til brug for at anvende en hund med C hofter i avlen – **dette er nødvendigt for at opretholde en brugbar genpulje**. Vi har gennem de sidste 30 år (MINDST) røntgenfotograferet samtlige avlshunde og rigtig mange ikke avlshunde, gentestet når det har været muligt og gentester ALTID for – som minimum:

DM – Degenerative Myelopati

EIC – Exercise Induced Collapse

Der gentestes ofte også for evt. bærer af langhårsgen.

Derudover øjenlyses samtlige avlshunde og et stort antal ikke avlshunde!

Derudover (jo, vi gør virkelig hvad vi kan) tages hensyn til om avlshunden er: sund i sig selv, racetypisk, lærevillig, stille (ikke noget piberi i forb. med jagt/prøver) godt temperament og i det hele taget en god repræsentant for racen.

DERFOR kan og må vi – når der er en hund som opfylder ovennævnte krav og ønske om kvalitet – er fri for div. genetiske sygdomme (helst helt fri, ikke bare bærer!) og den samtidig kan bidrage med nyt og frisk blod til genpuljen, anvende en hund med C hofter som - iflg. dette udkast stadig anerkendes som en MILD grad af HD. En C hofte hund vil selvfølgelig ALTID blive parret med en A hofte hund.

Statistik for de sidste 10 års HD resultater for Chesapeake Bay Retriever

Født 295 hvalpe = ca. 29 hvalpe pr. år = ca. 3 kuld pr. år – fotograferet i alt 62 hunde = 21%

A hofter: 39 hunde = 62,9%

B hofter: 12 hunde = 19,4%

C hofter: 9 hunde = 14,5%

D og E hofter: hver 1 hund = 1,6%

A + B hofter (frie) udgør tilsammen 82,3% så hvordan kan denne race havne på en liste som udråbes som usund og befængt med HD???? Ingen chesapeaks er i de sidste 10 år aflivet/opereret pga. HD.

Vi må og skal have mulighed for – også i fremtiden - at inddrage en hund med C hofter i avlen – ellers er vores race dødsdømt pga. mindskelse af genpuljen og der vil i fremtiden skulle/blive fokuseret alt for

ensporet på kun hofter. Det kan vores antalsmæssige lille race ikke bære og det er altødelæggende for det kæmpe avlsarbejde der er lagt i racen gennem de sidste 30-40 år.

Hvis det kan hjælpe noget, kan I jo bestemme at en hund med C-hofter må få max. 3 kuld i alt og altid skal parres med en A-hofte hund. Det vil være en acceptabel løsning og vi kan stadig få nyt blod til vores lille genpulje.

Jeg håber virkelig denne indsigelse er en øjenåbner for, hvilken skade dette politiske ønske om avlsforbud på C hofter har på vores race og det er temmelig ubegribeligt DKK hunde over en bred kam udråbes som absolut usunde, DKK avlere nærmest som pengegriske individer der er totalt ligeglade med deres hunde og bare avler løs til højre og venstre. Intet kan være mere urigtigt og det er beskæmmende at læse i aviser og på Facebook hvordan politikere mfl. er BEGEJSTREDE over der endelig gøres noget ved de noget så usunde og sygelige racehunde! (hvilken indsigt!!!!)

Sidst – men ikke mindst – når jeg læser § 19 stk. 5 – læser jeg så man har fjernet muligheden for at anke et røntgen resultat?????

Hvis ja, er det vist mere en adfærd og et diktatur som er USA værdigt end normalpraksis i Danmark og der opfordres hermed til omgående at genindføre anke/klagemulighed mod et røntgen resultat.

Jeg håber inderligt at blive hørt i denne heksejagt og man i stedet for politisk bare jagter racehunde generelt – antalsmæssigt store som små - og tydeligvis uden overhovedet at have sat sig ind i de enkelte racers sundhed, vil fokusere på de racer som virkelig har et problem, at man tager fat i netop de racer og gør hvad der er nødvendigt. Det er helt og aldeles urimeligt man bare ønsker at udstede generelt avlsforbud for alle uden at tænke på konsekvenserne.

Så min opfordring er: **UNDERSØG SUNDHEDEN I HVER ENKELT RACE INDEN I SÅ MEGET SOM OVERVEJER AT LOVGIVE MHT. AVL PÅ C HOFTER.** Det er faktisk ikke særlig svært.

Det kan da umuligt være meningen man vil blande sig i racer, som tydeligvis ikke har noget HD problem, men hvor en så tåbelig lovgivning kan give fatale konsekvenser for genpuljen.

Venlig hilsen

Gitte Mortensen
Rosted Skovvej 34
4200 Slagelse
Mail: holckenhus@post.tele.dk

Opdrætter af Chesapeake Bay Retriever i næsten 40 år og kender derfor racen INDGÅENDE!!!!

Har I brug for yderligere oplysninger om Chesapeake Bay Retriever og sundhed mm. så bare send en mail.

Anne Marie Wegersleff Hansen

Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Emne: SV: Høringssvar - J. nr. 2024-18-132-00043

Fra: DJR <info@dj.dk>
Sendt: 24. marts 2025 16:14
Til: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Emne: Høringssvar - J. nr. 2024-18-132-00043

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Fødevarestyrelsen: Høringssvar til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde - J. nr. 2024-18-132-00043

DJR har nøje gennemgået fremsendte udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, og vi glædes selvfølgelig over, at DJR kan komme i betragtning med spørgsmål og betænkeligheder i forhold til denne nye lovgivning, som også kommer til at påvirke mange af DJRs opdrættere og hundeejere.

Som Fødevarestyrelsen ved, er DJR det største alternativ til Dansk Kennel Klub i Danmark, og drives upolitisk af jægere til jægere. DJR har udstedt ægte og valide hundestambøger for de fleste jagthunderacer i godt 30 år, og kender derfor indgående til de problemstillinger som vores opdrættere er konfronteret med. På mange måder ser vi med stor tilfredshed på, at der nu kommer en opstrammet lovgivning på dette område.

Der er dog også nogle elementære punkter i denne bekendtgørelse, som vi skønner vil blive for omfattende, resulterende i at mange 'hundefolk' generelt derfor vil forlade eller undlade stambogsføring, hvilket kan udvande de rene avl linjer på længere sigt når bl.a. sundhedskravene bliver for stramme.

DJR er af den holdning, at alle såkaldte hundefabrikker, hvor man lægger vægt på hundens eksteriør, ikke burde findes, og derfor har vi heller ikke den form for udstillingskrav i DJR, tværtimod.

Til gængæld undrer det os, hvordan Fødevarestyrelsen ønsker at forvalte det nye udkast, og vi fremsender således herunder flere betænkelige spørgsmål som vi gerne vil udfordre kommunikationen på.

DJR håber meget at I vil tage vores spørgsmål i betragtning, og om nødvendigt uddyber vi gerne vores tvivl ved nye velfærdsudkast.

Kapitel 4 §10 - Halekupering

Der ønskes saglig begrundelse for, at de 7 nævnte jagthunderacer må halekuperes frem for andre jagthunderacer, f.eks. Spaniels – både Cocker og Engelsk Springer - idet Spanielracerne har langt større risiko for at ødelægge haler end de her 7 nævnte racer.

Der opfordres til at benytte sig af samme regler omkring emnet som er gældende i England: her må en dyrlæge (og kun en dyrlæge) foretage halereducering indenfor de første 5 døgn af hvalpenes liv, så frem hvalpen fremtidig skal bruges til jagt.

Kapitel 6 §16 – Forbud mod indavl af hunde

Hvem skal og hvordan vil man kontrollere om avl af tætbeslægtede individer overholdes, som her beskrevet? Har man f.eks. tænkt sig at forlange et helt hvalpekuld aflivet, hvis man oplever et kuld som er for tæt avlet i henhold til beskrivelsen som her foreslået?

Kapitel 6 §17 – Generelle bestemmelser om brug af avlstæver

På hvilken måde, og af hvem, skal dette kontrolleres og håndhæves?

Kapitel 7 §19 – Undersøgelse for hofteledsdysplasi (HD) og albueledsdysplasi (AD)

- A. Det er flere gange af eksperter bevist, at henholdsvis HD og/eller AD ikke er 100% arvelige. Forstået sådan at f.eks. hunde med HD og/eller AD sagtens kan avle hunde som er frie.

Og modsat kan hunde som er erklæret fri for HD og/eller AD sagtens avle hunde som lider af sygdommen HD og/eller AD.

Mange eksperter mener i dag, at henholdsvis HD og AD kun er 30% arvelige – resten drejer sig om opvækst og fodring i hvalpens første leveår.

Hvorfor så avlskrav mod sygdomme som ikke er bevist 100% arvelige?

- B. Hvem skal vurdere og evt. bestemme hvilken status den enkelte hund har, ud fra et røntgenbillede, og hvem skal foretage røntgenbilleder?

Bliver uddannelsen og certificeringen således her officiel, og ikke tildelt en eller anden organisation i privat regi?

- C. Hvilke racer omfatter avlskravet? Der nævnes flere racer i udkastet men f.eks. Spanielracerne, herunder især Cocker Og Engelsk Springer, er ikke nævnt? Eller hører de under drivende jagthunde, eller måske apporterende?

Der efterlyses her en helt klar, præciserende og detaljeret liste af de racer som er underlagt lovgivningen.

Kapitel 7 §20

Hvem skal vurdere og evt. bestemme hvilken status den enkelte gravhund har, ud fra et røntgenbillede, og hvem skal foretage røntgenbilleder?

Bliver uddannelsen og certificeringen således her officiel, og ikke tildelt en eller anden organisation i privat regi?

Kapitel 12 §46 – Hvalpe, der fødes i virksomheden, skal vaccineres mod hundesyge, parvovirus og hepatitis, senest når de er 12 uger gamle, og altid inden de forlader virksomheden

Normalt vil en hvalp forlade opdrætter når den er 8 uger gammel. Har man vaccineret tæven optimalt inden fødsel af hvalpene, vil de gennem modermælken få vaccinen overført, hvorfor en vaccination af en hvalp inden den er 8 uger gammel vil være forgæves (eller ligegyldig), idet den stadig skal genvaccineres når den er henholdsvis 12 og 16 uger gammel. Så hvorfor forlange hvalpene vaccineret inden de forlader opdrætter, hvis opdrætter har sørget for optimal vaccinering af forældredyrene?

Kapitel 12 §60 – Personale

Hvem skal forestå uddannelse af personale? Kan de stambogsførende organisationer tilbyde dette jf. retningslinjer fra myndighederne?

Hvem sikrer at det uddannede personale opfylder kravene, og hvordan?

Kapitel 14 §64 – Kontrol og offentliggørelse – Kontrol

Når Fødevarestyrelsen kommer på sit årlige kontrolbesøg, skal dette besøg aftales/oplyses opdrætter forinden, eller forventer man at foretage uanmeldte besøg?

Bilag 1 Afsnit 2

4) Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelse vurderes til grad C, D eller E, jf. punkt 3, må ikke indgå i avl, jf. §19, stk. 4: hvad er her begrundelsen? Dette vil i flere racer medføre risiko for genetiske flaskehalse

6) Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelsen vurderes til grad 2 eller 3, jf. punkt 5, må ikke indgå i avl, jf. §19, stk. 4: det er DJRs forståelse at man således gerne må avle på en hund med grad 1, hvilket for os er en misforståelse af hvad albuedysplasi er. Enten har man det, eller også har man det måske ikke. Hvis der er forandringer ift grad 0 på røntgenbillede er der også patologi.

Generel kommentar fra DJR ift sundhedsundersøgelser:

- Det ønskes nærmere defineret hvilke krav der stilles til den enkelte sundhedsundersøgelse, og hvem der kan bedømme resultater
- Det ønskes nærmere defineret hvem kan bedømme undersøgelser på f.eks. blandingshunde, eller gravhunde som ikke er stambogsført i DKK
- Der efterlyses omtale af alle andre sundhedsudfordringer, som f.eks. aggressiv adfærd, allergi-hunde, andre rygsygdomme, handicappede øjensygdomme, osv, samt vurdering heraf

Med venlig hilsen
DJR/Bestyrelsen

Dansk Jagthunde Registrering
+45 54 77 23 67 / +45 21 16 03 38
www.djr.dk
www.jagthund.dk
[Følg os på facebook](#)

På vegne af klubben for Gamle Danske Hønsehunde fremsendes hermed høringsvar til udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde.

Klubbens interesse i racens positive udvikling og sundhed

Klubben for Gamle Danske Hønsehunde har gennem mange år arbejdet målrettet for at fremme racens positive udvikling og sikre dens sundhed og velfærd. Dette arbejde bygger på en dyb forståelse af racens historie, dens særlige egenskaber og de udfordringer, der følger med at bevare en lille, men unik dansk national hunderace.

Hvis det ikke var for klubbens arbejde for en af de få danske nationale hunderacer, ville racen være truet af sygdomme og atypiske træk samt en afvigelse af racens standard grundet indavl.

Klubbens arbejde har derimod medført en sund og bæredygtig udvikling med en løbende vurdering af de enkelte individer i såvel prøver, udstilling, træning samt almindelig håndtering af hundene.

1. Bevarelse af racens sundhed og genetiske diversitet

Klubben har en stærk interesse i at sikre, at racen forbliver sund og levedygtig på lang sigt.

Dette indebærer:

- **Avlsvejledning:**

Klubben rådgiver opdrættere om bedste praksis inden for avl, herunder valg af avlsdyr med fokus på både sundhed, temperament og genetisk variation.

- **Sundhedsundersøgelser:**

Klubben opfordrer til systematisk screening for arvelige sygdomme som hofteledsdysplasi (HD) og progressiv retina atrofi (PRA) for at reducere forekomsten af disse lidelser i racen.

- **Genetisk diversitet:**

Klubben arbejder aktivt på at undgå indavl og sikre en bred arvemasse ved at fremme parringer, der reducerer risikoen for genetiske flaskehalse.

2. Racens positive udvikling

Klubben har et stærkt fokus på at bevare og videreudvikle de egenskaber, der gør Gammel Dansk Hønsehund til en unik race:

- **Arbejdsegenskaber:**

Racen er kendt som en dygtig jagthund med fremragende næsearbejde og samarbejdsevne. Klubben støtter aktiviteter som jagtprøver og træning, der fremmer disse egenskaber.

- **Temperament:**

Gammel Dansk Hønsehund er kendt for sit rolige og venlige temperament, hvilket gør den velegnet som både familiehund og jagthund. Klubben prioriterer avl med fokus på hunde med et stabilt temperament.

- Formidling af racens værdier:

Klubben arbejder aktivt på at udbrede kendskabet til racen gennem oplysning, træning, prøver, udstillinger og samarbejde med opdrættere og hundeejere.

3. Langsigtet strategi for racens overlevelse

Klubben er bevidst om de udfordringer, der følger med at bevare en mindre national race som Gammel Dansk Hønsehund. Derfor arbejder klubben langsigtet med strategier, der sikrer racens overlevelse:

- Dataindsamling og forskning:

Klubben bidrager til indsamling af data om racens sundhedstilstand og genetiske profil for at skabe et solidt grundlag for fremtidige beslutninger om avl.

- Fleksibilitet i avlsregler:

Klubben anerkender behovet for pragmatiske løsninger, der balancerer hensynet til sundhed med bevarelse af racens genetiske diversitet.

- Internationalt samarbejde:

I andre klubber er det muligt at samarbejde med udenlandske organisationer om avlsprogrammer for at sikre adgang til nye blodlinjer og undgå indavl.

Denne mulighed har vi ikke vedr. racen, da der ikke er blodlinjer i udlandet, som kan medvirke til at undgå indavl, hvorfor det er nødvendigt at gå på kompromis med strenge restriktioner, som kan medvirke til at fremme sundheden, men risikere racens overlevelse.

4. Et fællesskab dedikeret til racen

Klubben består af engagerede medlemmer – opdrættere, ejere og entusiaster – der alle deler en passion for Gammel Dansk Hønsehund. Dette fællesskab arbejder sammen om at skabe de bedste rammer for racen gennem oplysning, støtte til nye ejere og et stærkt fokus på ansvarlig avl.

Afsluttende bemærkning om klubbens interesse og opgave i racens positive udvikling og sundhed samt racens overlevelse

Klubben har en urokkelig interesse i at fremme Gammel Dansk Hønsehunds positive udvikling og fastholde dens gode sundhedstilstand. Vi ønsker en race, der ikke blot er fri for sygdomme, men også trives fysisk, mentalt og genetisk – både nu og i fremtiden. Vores arbejde er baseret på en helhedsorienteret tilgang, hvor både sundhed, funktionalitet og genetisk diversitet prioriteres ligeværdigt.

Høringssvar til lovforslag om avlsrestriktioner for Gammel Dansk Høsehund

Indledning

Vi støtter målet om at forbedre racens og andre racers sundhed, men det foreslåede krav om udelukkelse af hunde med C-hofter fra avlen – kombineret med andre restriktioner – risikerer at underminere racens genetiske diversitet og langsigtede overlevelse.

Nedenstående redegør for de centrale udfordringer og anbefaler alternative løsninger.

1. Genetisk diversitet under pres

- C-hofter som avlsbarriere: 5 ud af de seneste 11 parringer (45%) har involveret hunde med C-hofter. En total udelukkelse vil umiddelbart reducere antallet af tilladte parringer og føre til et væsentligt færre antal fødte hvalpe.
- Fremtidig demografisk krise: Modeller viser, at en halvering af årlige kuld gør racen demografisk ikke-levedygtig inden 15-20 år, hvilket vil føre til racens død.

2. Tredobbelt flaskehals-effekt

Kombinationen af følgende faktorer skaber en kritisk risiko:

2.1 Udelukkelse af 6/40 hankønsdyr

- 15 % færre hankønsdyr øger indavlspress og reducerer muligheden for at bevare genetisk variation.
- Risiko for tab af værdifulde træk (fx arbejdsevne eller temperament) ved ensidigt fokus på hoftestatus.

2.2 PRA-sygdommens indflydelse

- Allerede nu udelukker PRA (en arvelig øjensygdom) mindst 10-20 % af potentielle avlshunde.
- Simultane krav til PRA-frihed og C-hofter-frihed gør det svært at finde egnede avlshunde.

2.3 Praksis: Afhængighed af hunde med C-hofter

- Nuværende avl er afhængig af hunde med C-hofter for at opretholde et bæredygtigt antal kuld og en ønsket diversitet.

3. Konsekvenser for racens overlevelse

- Nedadgående spiral: Hvis forslaget om C-hofter gennemføres → færre avlshunde → færre parringer → færre hvalpe → endnu færre avlshunde i næste generation → væsentlig yderligere indskrænkning af arvemassen → nedgang af population.

- Statistisk udryddelsesrisiko: Populationen vil falde under den kritiske grænse på for at opretholdelse af en bæredygtig bestand, hvilket gør den mere sårbar over for sygdomsudbrud og infertilitet.

4. Anbefalede tiltag

For at balancere sundhed og genetisk robusthed foreslås:

1. Forslaget forkastes eller Gamle Danske Hønsehunde undtages for forslaget, evt. undtages midlertidig for kravet: Tillad avl for Gamle Danske Hønsehunde med C-hofte, hvis de i øvrigt opfylder klubbens krav for at hunden kan indgå i avl.
2. Helhedsvurdering af avlshunde: Fastholdelse af de nuværende krav og erstat evt. nye absolutte krav med en vurdering, der vejer genetisk diversitet, indavlsgrad og funktionelle egenskaber højere end enkeltparametre.
3. Strategisk genetisk styring:
 - Brug DNA-testning til at identificere PRA-bærere uden at udelukke dem fuldstændigt.
 - Anvendelse af et dynamisk avlsregister der prioriterer parringer med lav indavlsgrad.
4. Akuttiltag ved krisetilstande: Legaliser "nødparringer" med genetisk screenede hunde under tilsyn, hvis populationen nærmer sig kritisk lavt niveau.

Konklusion

Et rigtigt krav om C-hofte-frihed – kombineret med PRA-restriktioner og anden reduktion af avlsdyr – vil accelerere racens tilbagegang.

Vi anbefaler en fleksibel, videnskabsbaseret tilgang der sikrer, at avlsstrategien ikke blot bekæmper enkelt-sygdomme, men også bevarer racens genetiske vitalitet.

Formålet må være en sund og levedygtig population – ikke en teoretisk fejlfri race.

Med venlig hilsen

Klubben for Gamle Danske hønsehunde.

René Hansen, tlf. 60677778

rene@ahm-hansen.dk

Høringssvar til journal nr. 2024-18-132-00043 "Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde"

Problemstilling

God og ansvarlig hundeavl baserer sig på flere parametre, herunder, fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation. Specielt hos racer med en lille genetisk variation er selektion ud fra så mange parametre som muligt en nødvendighed for den specifikke races fremtidige sundhed.

Ændringerne til bekendtgørelsens afsnit III afspejler i stor udstrækning de etiske regler for avl, som allerede eksisterer hos Dansk Kennel Klub og som er et vigtigt fundament for sund avl af racehunde.

Dansk Kennel Klub er paraplyorganisation for en lang række racespecifikke klubber, som hver især betragtes som Dansk Kennel Klubs ekspertorgan i forhold til den specifikke race. Den specifikke raceklubs ekspertviden er essentiel for den specifikke races sundhed. Denne viden er i dag udmøntet gennem en række etiske anbefalinger, som sammen med Dansk Kennel Klubs etiske regler for avl udgør en avlsmæssige helhedsvurdering. Denne helhedsvurdering giver den enkelte opdrætter/avler mulighed for, at avle fysisk sunde hunde med en god mentalitet og som kan bidrage til naturlige racespecifikke arbejdssegenskaber, med bevarelsen af en god genetisk variation til følge.

Bekendtgørelsen indeholder i sin nuværende udformning ikke denne ekspertviden. Det betyder for en del racers vedkommende, at der med begrænsningen i brugen af hunde med HD status C (§ 19, stk. 4 og bilag 1, afsnit 2, punkt 4), er tale om lovgivning baseret på kun én parameter. Dette er en så vidtgående begrænsning i forhold til den avlsmæssige helhedsvurdering, at den vil kunne påvirke mange af disse racers fremtidige sundhed i negativ retning.

Forslag

Med henvisning til ovenstående og specielt med henvisning til hunderacer med en lille genetisk variation, opfordres der til en lempelse af *bilag 1, afsnit 2, punkt 4*, sådan at der tillades mulighed for, at bruge hunde med HD status C i avlen.

Baggrund

Underskriverne af dette forslag er alle dedikerede ejere og/eller Dansk Kennel Klub registreredeavlere/opdrættere af islandske fårehunde.

Den islandske fårehund er Islands nationalhund og er en del af den islandske kulturarv. Racen står under det islandske Altings beskyttelse og støttes af Altinget i forhold til det avlsmæssige helhedsarbejde der kontinuerligt pågår for at sikre racens eksistens og sundhed.

Racen var tæt på at uddø i begyndelsen af 1960'erne og eksisterer kun som en sund race i dag, fordi dedikerede opdrættere og specialklubber på nationalt og internationalt plan, gennem en avlsmæssig helhedsvurdering, har samarbejdet om at bevare og udvikle den sunde familie- og arbejdshund, der er beskrevet i den gældende racestandard som er juridisk hjemmehørende i Island. Det er dette omfattende internationale arbejde, der ligger til grund for Islandsk Fårehundeklubs ekspertviden i forhold til racen.

Avlsarbejdet omkring den islandske fårehund har flere gange inkluderet hjælp fra internationalt anerkendte genetikere med speciale i genetisk diversitet hos hunde. Disse eksperter har påpeget nødvendigheden af, at inkludere alle ovenstående parametre (fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation) for en fortsat bevarelse og udvikling af racens generelle sundhed.

Dette sundhedsindtryk bekræftes af forsikringsselskabet Agria, som gennem mange år har opbygget en af verdens mest omfattende databaser over racespecifikke sygdomme og skader hos hunde.

Gennem de seneste 10 år er 632 danske islandske fårehunde blevet vurderet i forhold til HD-grad. Af disse er 89,4% vurderet til HD-grad A, B og C. Grad C udgør 20,3%, hvorfor bekendtgørelsen i sin nuværende form udelukker over 20% af det nuværende avlsmateriale - avlsmateriale som på alle andre parametre i den samlede helhedsvurdering viser minimum de samme gode og sunde avlsegenskaber som det øvrige avlsmateriale.

De genetikere, der har rådgivet såvel Islandsk Fårehundeklub som andre racespecifikke klubber nationalt og internationalt, har samstemmigt understreget, at den genetiske variation er det absolut vigtigste at bevare i forbindelse med en fortsat og fremtidig sund hunderace. Der er således intet belæg for at sige, at udelukkelse af avlsmateriale ud fra en enkelt parameter (HD-grad C) vil bidrage til udviklingen af en sundere race.

Med venlig hilsen

Jørgen Metzdorff

På vegne af de i bilag 1 nævnte 35 medunderskrivere som alle er dedikerede ejere af islandske fårehunde og hvoraf 18 er erfarne DKK registrerede avlere/opdrættere af islandske fårehunde.

Bilag 1:

- Liste over medunderskrivere af ovenstående høringssvar.
Af de i alt 36 dedikerede ejere af islandske fårehund er de 18 erfarne DKK registrerede opdrættere af racen.

Bilag 2:

- Islandsk Fårehundeklubs avlsrestriktioner og anbefalinger (<https://www.islandshunden.dk/side.asp?ID=26874>).
Disse anbefalinger udtrykker den ekspertviden der sammen med Dansk kennel Klubs etiske regler for avl udgør grundlaget for en avlsmæssig helhedsvurdering.

Bilag 3:

- De internationale avlsanbefalinger for islandsk fårehund (det internationale samarbejde består af nationale ekspertklubber i Island, Danmark, Norge, Sverige, Finland, Tyskland, Holland, Schweiz, Østrig og USA. (<https://icelanddog.org/international-breeding-recommendations/>)).
De internationale avlsanbefalinger understreger det globale grundlag for en avlsmæssig helhedsvurdering.

BILAG 1

#	Navn	Adresse	E-mailadresse
1	Jorgen Metzдорff	Gjern, Danmark	jorgen@metzдорff.net
2	Kirsten Starkey	Årslev, Danmark	krstarkey@gmail.com
3	Dorthe F. Reitzel	Thisted, Danmark	dorthe.reitzel@gmail.com
4	Bente Andersen	Vesløs, Danmark	fjordblink@hotmail.com
5	Else Walbum	Ry, Danmark	else.walburn@gmail.com
6	Helene Qvistgaard	Roskilde, Danmark	helene@zy.dk
7	Betina Stouby	Viby J, Danmark	betinastouby@gmail.com
8	Eva Raimondos-Møller	Brønshøj, Danmark	evarmdk@gmail.com
9	Linda Koch	Astrup, Danmark	linda.bach40@gmail.com
10	Jane Gabs Dresler	Brædstrup, Danmark	janedresler@gmail.com
11	Martin Sund	Brædstrup, Danmark	martinsund@outlook.dk
12	Helle Jacobsen	Måløv, Danmark	fifijac@gmail.com
13	Maria Hancke	Brønshøj, Danmark	maria@bohn.dk
14	Elspa Metzдорff	Sørvágur, Færøerne	elspa@metzдорff.net
15	Bibi Lindschouw	Roskilde, Danmark	bibi.lindschouw@gmail.com
16	Martina Persson	Borlänge, Sverige	martina92design@hotmail.com
17	John Petersen	Branderup J, Danmark	john@saelgaeti.dk
18	Jensine Petersen	Malling, Danmark	jensine.adler@gmail.com
19	Anne Marie Vanderhoef	Svenstrup J, Danmark	avanderhoef@hotmail.com
20	Else Westermann	Hanstholm, Danmark	e.k@outlook.dk
21	Hanne Rohmann	Gislev, Danmark	loenkilde@mail.dk
22	Anna Ravn	København, Danmark	anna_ravn@hotmail.com
23	Kate Palmquist	Albertslund, Danmark	kennel@kennel-geysir.dk
24	Susanne Dannaher	Svendborg, Danmark	susannedannaher@gmail.com
25	Hanne V. Christiansen	Galten, Danmark	kvistogbaek@icloud.com
26	Ditte Fie Simonsen	Gredstedbro, Danmark	dittefiesimonsen@gmail.com
27	Alex Balsgaard Nielsen	Årre, Danmark	alex.balsgaard@gmail.com
28	Lars Chr. Nielsen	Svendborg, Danmark	lars.chr.niel@gmail.com
29	Lisbeth Lüthje	Faaborg, Danmark	llythje@gmail.com
30	Vibeke Lundberg	Gørlev, Danmark	vibeke-lundberg@hotmail.com
31	Kåre Brødsgaard	Veflinge, Danmark	kaarebrink@hotmail.com
32	Annette Vollbrecht	Frederikshavn, Danmark	soldalen@mail.tele.dk
33	Birgitte Bach	Herning, Danmark	birgittepoulsen70@hotmail.com
34	Annette Bøgild	Brovst, Danmark	sisse@owan.dk
35	Viky Skouby	Ferritslev Fyn, Danmark	honaw@live.dk
36	Jonna Søberg Hansen	Aabenraa, Danmark	jonnasoerberghansen@me.com

Ovenstående underskrifter er indsamlet via skrivunder.net og er tilgængelige på denne platform til d. 15. juli 2025.

BILAG 2

Avlsrestriktioner og anbefalinger for islandsk fårehund

Avlsrestriktion

Den islandske fårehund har én avlsrestriktion, som skal være opfyldt for at hunden kan godkendes til avl og dens afkom registreres i Dansk Kennel Klub (DKK):

Hofteledsdysplasi (HD)

Afkom kan kun stambogsføres, såfremt begge forældre før parring har en officiel HD-status registreret i DKK.

En hund med HD grad D eller E kan undtagelsesvis benyttes i avl, hvis opdrætteren vurderer, at hundens samlede bidrag til racen vil være positivt. Avlspartneren skal i så tilfælde altid være HD fri (grad A eller B).

Gælder for alle hunde i racen fra 20. februar 2012.

Det skal på behørig vis dokumenteres, at faderen til et hvalpekuld har normale testikler på normal plads (dyrlægeattest, hvis hunden ikke har været udstillet). Der henvises herudover til DKK's stambogsføringsregler.

Der skal bestilles tid hos dyrlæge og herefter købes rekvisition til HD-fotograferingen via [DKK's Hundeweb](#).

Avlsanbefalinger

Foruden avlsrestriktionerne har Islandsk Fårehundeklub en række avlsanbefalinger. Enhver opdrætter af islandske fårehunde tilrådes at følge disse anbefalinger. Dette bl.a. for at bevare og forbedre racens sundhed, mentalitet/temperament og racetypiske udseende (eksteriør).

HD

- Hunde med HD-status **A** og **B** kan parres frit.
- Hunde med HD-status **C** parres kun med hunde med HD-status **A**.

Arvelige invaliderende øjensygdomme

Avlsanbefalingen er, at hunden undersøges af en godkendt øjendyrnlæge og findes fri for tegn på arvelig katarakt (*posterior polær subcapsulær catarakt* – *bagerste polstær*). Undersøgelse bør være foretaget inden første parring, dog tidligst når hunden er 12 måneder gammel. Det

anbefales, at øjenligningsattesten er højst 12 måneder gammel ved de to første parringer.

Der skal bestilles tid hos øjendyrnlæge og herefter købes rekvisition til øjenundersøgelse via [DKK's Hundeweb](#).

Mentalitet

Avlsanbefalingen er, at hunden deltager i en mentalbeskrivelse for unghunde (MBU) inden parring.

Læs mere om mentalbeskrivelse og tilmelding [her på hjemmesiden](#).

Udstilling

Avlsanbefalingen er, at hunden udstilles på en FCI/DKK-godkendt udstilling med minimumsbedømmelsen 'GOOD', mindst én gang før parring.

Tilmelding til udstilling foregår via [DKK's Hundeweb](#), hvor også udstillingskalenderen kan findes.

Arbejdsegenskaber

Avlsanbefalingen er, at hunden deltager i en [hyrdearbejdsbeskrivelse](#) hos Islandsk Fårehundeklub eller en [hyrdeinstinkttest](#) hos DKK inden parring.

Genetisk variation

Avlsanbefalingen er:

- at hanhunden maksimalt bliver far til 35 hvalpe i hele sin levetid, inkl. hvalpe født i udlandet.
- at tæven maksimalt bliver mor til 25 hvalpe eller fem kuld i hele sin levetid, inkl. hvalpe født i udlandet.

Samme han og tæve parres kun én gang – er kullet på tre hvalpe eller derunder, kan parringen gentages.

Indavl

Avlsanbefalingen er, at kuldets indavlsprocent holdes under 2,5 på fem generationer.

Etiske anbefalinger

- Både tæve og hanhund er minimum 24 måneder ved første parring.

- Tæven får sit sidste kuld, inden hun fylder otte år.
- Tæven får højst to kuld i to på hinanden følgende løbetider. Herefter har hun brug for en pause på mindst et år.
- Opdrætter og hanhundeejer giver sig tid til at vurdere en hunds første to kuld i forhold til 'de fire ben' (sundhed, mentalitet, eksteriør og arbejdssegenskaber), før næste parring foretages.
- Der udarbejdes en parringsaftale før parring.

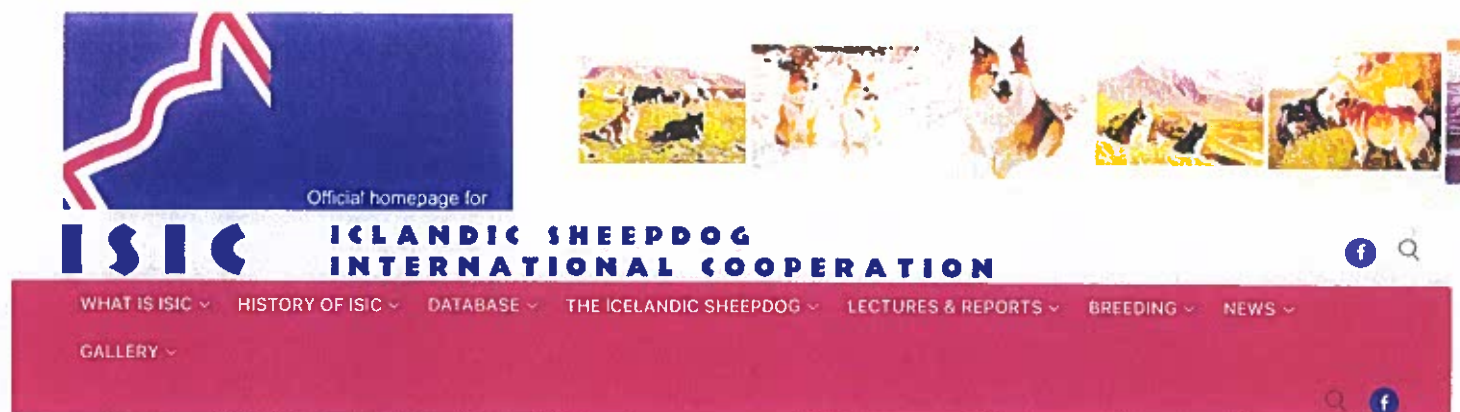
Yderligere vigtig information om avl:

[DKK's etiske anbefalinger for avl](#)

- Gentagne og/eller markante tilsidesættelser af DKK 's etiske anbefalinger vil medføre begrænsninger i en hunds avlsret – evt. nedlæggelse af avlsforbud – og/eller disciplinære sanktioner i henhold til DKK 's love og stambogsførringsregler.

[ISIC's internationale anbefalinger for avl](#)

BILAG 3

International breeding recommendations – NEW

International Breeding Recommendations

Icelandic Sheepdog International Cooperation – ISIC

First version: Copenhagen, October 28., 2007

Revised: Oslo, October 28., 2012

New Version, Fall 2024

Reviewed version, at ISIC seminar 2024, Denmark

Summary of the Breeding Recommendations

Population

Breeding Age:

- **Recommendation:** Not to breed dogs younger than 24 months.
- **Strong Encouragement:** Wait until closer to 36 months for breeding debut to gather comprehensive health and genetic information.

Offspring Limit:

- No male should produce more than five litters or 25 puppies (whichever comes first), and no more than twice that as a grandfather.
- No females should have more than four litters or 20 puppies (whichever comes first), and no more than twice that number as a grandmother.

Inbreeding:

- Average inbreed level should be kept to a maximum of 2.5% over 5 generations.

Genetic Diversity

Wide Breeding Base:

- Select as many males and females for breeding as possible.

Technology:

LATEST NEWS

Reports from 2023 added +

News

The ISIC country reports from 2023 have been added ...

[Les Mer...](#)

15. mars 2025 / News

New breeding recommendations (2025) +

News

New breeding recommendations (2025) added ...

[Les Mer...](#)

5. mars 2025 / News

[SØK](#)

- Use software to calculate inbreeding percentages and mean kinship, avoiding close relatives within 5 generations.

International Exchange:

- **Strongly Encouraged:** Exchange breeding animals between countries to limit inbreeding.

Health: Eyes & Hips

Eye Examinations:

- Should be conducted before breeding, especially for dogs under 3 years of age.
- Dogs with hereditary eye diseases are not recommended for breeding.

Hip Dysplasia:

- All breeding dogs should have an official known hip dysplasia (HD) status.
- Dogs with D or E hips should not be used for breeding.

Ethics and Welfare of the Bitch

Breeding Age:

- For bitches aged 7 years or older, check with national kennel clubs to confirm eligibility for breeding.

Veterinary Certificate:

- A veterinary certificate is recommended for breeding bitches older than 7 years.
- Breeding should not occur after the bitch turns 10 years.

Rest Periods:

- A 12-month rest is recommended if two litters are born within 12 months.

Cesarean Sections:

- Bitches that have had two cesarean sections should not be bred again.

Artificial Insemination (AI):

- AI should only be used for logistical reasons and should not be used if either dog shows no interest in natural mating.

Breeding Restrictions:

- Mating between close relatives such as full siblings, father to daughter, mother to son, grandfather to bitch, etc., is prohibited.

Mentality and Temperament

Mentality:

- ISIC recommends participation in official mental tests like MH (Mentalbeskrivning Hund) and BPH (Behavior and Personality Assessments) where available.
- Where mental tests are not available, ISIC encourages participation in dog sports and activities to provide ongoing temperament assessment.
- Any dog displaying abnormal fear or unprovoked aggression in daily situations should not be used for breeding.

Working Abilities

Herding Abilities:

- ISIC recommend participation in herding tests like NHAT where available.

Working Abilities:

- ISIC encourages participation in various working activities to preserve the breed's versatile working capacity.

The Aim of the Breeding Committee in ISIC

The Breeding Committee in ISIC aim to support the breeding of healthy dogs with good working ability and the typical behavior of a farm and herding spitz, as described in the Icelandic Sheepdog Breed Standard.

Key Points:

- **Healthy Dogs:** Strong, in good condition, with a thick, weatherproof coat, with good temperament, fulfilling club health recommendations.
- **Good Type:** Dogs displaying the physical characteristics that clearly separate the Icelandic Sheepdog from other breeds, as detailed in the Icelandic Sheepdog Breed Standard.

The Breeding Committees' Task

The task of the ISIC Breeding Committee is to formulate overarching goals for the entire breed population. The recommendations must be targeted, long-term, and sustainable, ensuring they do not lead to deficiencies in mentality, function (farm and herding characteristics), or drain the breed of genetic diversity. Mental qualities must be adapted to function and society's requirements.

The recommendations are based on:

- National kennel clubs, animal welfare laws, breed club rules, recommendations, and breeding policies.
- Jointly collected official comparable statistics regarding population size, mentality, working abilities, health, and conformation.
- Common knowledge held by member clubs' breeding committees and representatives.

Breeders' Main Challenges Going Forward:

- **Reduce the Risk of Losing Genetic Diversity:** Ensure breeding practices do not diminish the genetic pool.
- **Prioritize Breed-Typical Temperament:** In addition to good health and typical dogs, emphasize that the temperament is adapted to society's needs.

Important Note on National Regulations

Regardless of the recommendations from ISIC, local laws and national guidelines must always be followed. National kennel clubs may have stricter rules or specific requirements, and these should take precedence over ISIC recommendations where applicable.

The ISIC breeding recommendations serve as overarching goals to support the breeding of healthy, well-functioning Icelandic Sheepdogs across all member countries. However, different countries may face unique challenges in their breeding programs. Therefore, these recommendations cannot be universally prioritized by ISIC. Each country should prioritize them based on their specific national breeding strategies and needs.

Population

In closed populations, inbreeding is inevitable and increases with each generation. Past events, like population declines, have permanently reduced genetic diversity. Given the breed's small founder population, the current international population is closely related. It is vital to use many animals in breeding.

Recommendations:

- **Avoiding breeding dogs (both males and females) younger than 24 months.**
ISIC strongly encourages waiting until the dogs are closer to 36 months for their breeding debut. This allows breeders to gather more comprehensive health and genetic information, as some issues may not appear until later.
- **Maintain a generation interval of 5 years.**
Breeding younger dogs can shorten the generation interval and accelerate the loss of genetic diversity, making it important to wait until full maturity (2-3 years)
- **The number of offspring from a single male should not exceed five litters, or 25 pups (whichever comes first), and no more than twice that number as a grandfather.**
This corresponds to 5% of the total puppies born over a 5-year generation interval, if 100 puppies are born annually.
- **The number of offspring from a single female should not exceed four litters, or 20 pups (whichever comes first), and no more than twice that number as a grandmother.**
- **Average inbreed level should be kept to a maximum of 2.5% over 5-generations.**

Genetic Diversity

To minimize further loss and prevent emerging of recessive traits, it's crucial to breed from as many distantly related animals as possible. Advances in technology allow us to calculate inbreeding and track genetic contributions over generations, identifying individuals with low inbreeding to preserve important gene variants. International cooperation is essential to maintain diversity.

Recommendations:

- **Maintain a Wide Breeding Base and increase genetic diversity** by using as many males and females as possible.
By using at least 20 males and 20 females at the same time, the risk of losing genetic diversity will be lowered. Theoretically, there should be bred with dogs from each litter, meeting the breeding criteria.
- **Utilize tools such as Mean Kinship** calculations and future DNA tests that measure individual inbreeding percentages.

ISIC strongly encourages the exchange of breeding animals between countries, minimizing inbreeding.

Breeding Restrictions – Prohibited Matings:

- To preserve, or preferably extend, the genetic diversity of the breed, matador breeding and heavy inbreeding should be avoided. Mating between siblings, mother to son or father to daughter should never be performed.

Health: Eyes and Hips

A general rule is that a breeding program should not exclude more than 50% of the breed population. The breeding stock should be selected from the best half of the breed population, ensuring that only healthy animals free from any diseases or deformities are used for breeding.

Eye Examination – Recommendations:

- All individuals used in breeding should have an official known eye examination with clear results free from hereditary diseases.
- Eye examinations should be conducted close to the time of breeding, especially if the dog is under three (3) years of age. Some eye diseases, like cataracts, may not appear clinically until the dog is up to three (3) years old.
- Dogs diagnosed with hereditary cataracts should not be used for breeding.

An updated list of hereditary eye diseases for Icelandic Sheepdogs will be provided as an appendix to these breeding recommendations.

Hip Dysplasia – Recommendations:

- All individuals should have an official known hip dysplasia (HD) status.
- Dogs with D or E hips should not be used for breeding.
- ISIC recommends that the earliest age for X-ray of the dog, should be at 18 months of age.

An Icelandic Sheepdog can officially be HD scored after twelve (12) months of age. Because an Icelandic Sheepdog is not fully developed until 2-3 years of age, an X-ray result is more likely to correspond to the true condition of the hips at 18 months.

Ethics and Welfare of the Bitch

For bitches aged 7 years or older, it is essential to check with national kennel clubs, as regulations may prevent the registration of puppies from older females.

- A bitch should have her first litter before she is 5 years old.
- If a bitch is bred after 7 years, a veterinary certificate is recommended to confirm she is healthy enough to carry and raise a litter. Breeding should not occur after 10 years.
- Adequate resting periods are necessary, with a 12-month rest recommended if two litters are born within 12 months.
- A bitch that has had two cesarean sections should not be bred again, as it is crucial to preserve the breed's natural birthing ability, with cesarean sections reserved for emergencies only.
- Artificial Insemination (AI) should only be used when both dogs have previously mated naturally. It is important that the Icelandic Sheepdog retains its ability to mate naturally. AI should not be used if either dog shows no interest in natural mating or if they have a non-injury-related illness or deformity that prevents mating.

Mentality and Temperament

The breed standard describes the Icelandic Sheepdog as alert, cheerful, friendly, inquisitive, playful, and confident with a gentle temperament. Any dog showing aggression, excessive shyness, or other abnormal behavior should not be used for breeding.

Recommendations:

ISIC recognizes the value of mental descriptions like MH (Mentalbeskrivning Hund) and BPH (Behavior and Personality Assessments in Dogs) and other similar mental descriptions.

- If these tests are available in a country, ISIC recommends that dogs are described.
- As these tests are not universally accessible, ISIC encourages participation in dog sport and activities, which provide valuable insights into a dog's mentality throughout its life.

ISIC encourages breeding decisions aligned with the breed standard, emphasizing that any dog displaying abnormal fear or unprovoked aggression in daily situations should not be used in breeding.

Working Abilities

ISIC supports the preservation of the Icelandic Sheepdog's herding instincts. While a common herding ability test is desirable, it is recognized that this is not available in all countries.

Recommendations:

- Herding:

Where possible, ISIC recommends participation in tests like FCI Natural Herding Aptitude Test (NHAT) or similar alternatives.

- Working abilities:

ISIC encourages owners to engage their dogs in various working dog activities to preserve the breed's versatile working capacity.

Appendix

An updated list of hereditary eye diseases for Icelandic Sheepdogs will be provided separately as an appendix to these breeding recommendations

Final Notes

- **Compliance:** Ensure all breeding practices comply with local laws and national kennel club regulations.
- **Sustainability:** Focus on long-term sustainability by preserving genetic diversity and maintaining the breed's working and temperament traits.
- **International Cooperation:** Foster international cooperation to enhance breeding practices and preserve the Icelandic Sheepdog's unique characteristics.

[ISIC International Breeding Recommendations 2025](#)

[OLD ISIC International Breeding Recommendations \(2012-2025\) pdf](#)

Journalnummer J.nr. 2024-18-132-00043.

Høringssvar

Vi vil i Dansk Sankt Bernhard klub gøre indsigelse mod det lovforslag, der er i høring fra Fødevarestyrelsen vedr. dyrevelfærd. Lovforslaget omhandler bl.a. at det skal være forbudt at bruge hunde der er røntgenfotograferet med HD C til avl.

Vi mener ikke der er taget højde for de forskellige racer i dette lovforslag.

Sankt Bernhardshunden er antalsmæssigt en lille race med få registrerede opdrættere og dette forbud vil få fatal følge for vores race.

Fordi en hund bliver røntgenfotograferet, og får HD C, er det ikke altid fordi det er arveligt. Ofte kan det være miljøbetinget. Især fordi vores race er en meget hurtigt voksende race (0-75 kg på et år) kan foder, motionering, trapper have stor indvirkning på vores hunde. Det vil sige at hunde med HD C kan nemt være forældre til hvalpe der kun har bedre HD-status end de selv har og dermed får afkom der har status HD A eller HD B

Hvis man kikker på f.eks. DK00933/2016 Finn. V. Liebegg der har status HD C, har han fået 28 stk. afkom hvoraf 11 er røntgenfotograferet og disse har HD A (9) og HD B (2).

Hvis man kikker på f.eks. DK04691/2019 Mayhoff Farhao 10 stk. afkom, hvoraf 3 er røntgenfotograferet og disse har HD A (1) og HD B (2).

I begge tilfælde skal det også konstateres at der er brugt avlspartner med HD A

Det bliver virkelig svært for en opdrætter at opdrætte sunde og gode hunde, hvis der forsvinder en for stor del af genpuljen. Det er heller ikke alle opdrættere har mulighed for at have flere avlshunde på samme tid, da det jo er en stor hund der kræver en del plads. Derfor vil risikoen være stor for at opdrætterne mister lysten til at opdrætte, og risikoen vil være at "garage hunde" får større marked, og den ægte race dør ud.

Opdrættet skal ligge hos de seriøse opdrættere, der værner om racen og hundene, og ikke kun tænker på profit, og at få lavet mange hvalpe.

Lige som vi skal værne om alle forskellige racer på jorden, hvad enten der er en speciel sommerfugl, en speciel frø eller en sjælen mus, eller ulve, skal vi også værne om de forskellige hunderacer, vi har, så de ikke forgår.

Bestyrelsen for Dansk Sankt Bernhard klub

Lise-Lotte S Jessen, Formand

Mail: liselottesonderskov@live.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Høringssvar til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde
J.nr. 2024-18-132-00043

DOSOs medlemmer takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde.

Vi anerkender intentionen bag de foreslåede ændringer og deres forankring i aftalen Sammen om Dyrene – Aftale om dyrevelfærd 2024-2027. Dog finder vi, at der er en række aspekter, som burde være mere omfattende for at sikre en højere grad af dyrevelfærd.

Generelle bemærkninger

Vi mener, at dyrevelfærdsregler skal anerkende dyr som sansende væsener med behov for velfærd i alle livsaspekter, hvilket også er i overensstemmelse med Dyrevelfærdslovens §1. Dette sikrer, at etiske og videnskabelige hensyn går hånd i hånd.

Vi ser meget positivt på de nye tiltag i bekendtgørelsen, der for første gang sætter hundens sundhed over dens udseende. Det er en vigtig udvikling, der sikrer, at hunde i Danmark får de bedst mulige forudsætninger for et sundt og godt liv.

Vi støtter også initiativet om at øge fokus på avlstævens velfærd samt at indføre en dansk model for "Fit to Breed" for at imødegå ukontrolleret avl af blandingshunde.

Vi mener, at bekendtgørelsen burde gælde for avl af andre familiedyr, da problemer med ekstrem avl og arvelige sygdomme ikke kun begrænser sig til hunde, men også ses udbredt hos katte, kaniner og marsvin.

Vi foreslår, at der fastsættes en dato for revision af bekendtgørelsen om to år for at sikre, at reglerne forbliver relevante og opdaterede, og at der vil kunne tilføjes eller fjernes relevante racer på listen i kap. 7.

Specifikke bemærkninger

Kapitel 2: Opbinding, aggregater og halsbånd

Opbinding: Vi anbefaler en tidsbegrænsning på maksimalt én time ad gangen og en præcisering af, at bestemmelsen også omfatter opbinding indendørs.

Forbudte halsbånd: Vi foreslår et totalforbud mod besiddelse og salg af forbudte halsbånd samt fjernelse af undtagelsen for tjenestehunde hos PET.

Kapitel 4: Operative indgreb

Halekupering: Vi anbefaler et generelt forbud mod halekupering af hunde, medmindre der foreligger tvingende veterinære hensyn.

Kapitel 5: Aflivning af hunde

Hvalpe > 1 uge: Aflivning af hvalpe uanset alder bør kun udføres af dyrlæger.

Aldersgrænse: Personer under 18 år bør ikke have lov til at udføre bedøvelse eller aflivning.

Kapitel 6: Avl af hunde

Vi anbefaler en præcisering af begrebet "med rimelighed kan forventes" i §15 for at undgå uklarheder.

Antal kuld: En tæve bør maksimalt få to kuld hvalpe, hvorefter der skal være en restitutionsperiode på mindst et år.

Tæver over 8 år: Attesten for forsvarlig avl bør have en gyldighedsperiode på maksimalt 12 måneder.

Kapitel 7: Arvelige sygdomme og lidelser

Definition af race: Dette bør uddybes for at sikre ensartet tolkning.

Blandingshunde: Undersøgelseskravet bør gælde alle blandinger af de pågældende racer, uanset blandingsprocenten.

Kapitel 9: Bestemmelser for vagthunde

Vi anbefaler at minimere eller afskaffe brugen af vagthunde og indføre et krav om minimum 15 minutters daglig menneskekontakt.

Vagthunde bør som minimum holdes parvis for at sikre social trivsel.

Kapitel 10: Vogterhunde

Vi foreslår krav om uddannelse af ejere af vogterhunde samt regulering af, hvilke racer der er egnede til brug i Danmark.

Kapitel 11: Hundeinternater og opdræt

Vi anbefaler krav om beriget miljø og mental stimulering af hunde på internater samt regulering af brugen af udstationerede avlstæver.

Kapitel 12: Erhvervsmæssigt hundehold

Syge hunde: Syge hunde må ikke sælges eller overdrages, hvorfor dette krav bør genindsættes.

HygiejnekraV: Lokaler til hundehold bør være indrettet, så hygiejne og adfærdsmæssige behov tilgodeses.

Ekstra kontrolbesøg: Der bør gennemføres ekstra kontrolbesøg hos dem, der har fået anmærkninger for overtrædelser.

Afsluttende bemærkninger

For at sikre en effektiv implementering af de foreslåede regler anbefaler vi en oplysningskampagne rettet mod opdrættere, dyrlæger og andre involverede parter; oprettelse af en arbejdsgruppe i Fødevarestyrelsen til overvågning og vejledning samt en evaluering af ændringerne senest to år efter ikrafttrædelse.

Vi ser frem til en konstruktiv dialog og samarbejde om at forbedre dyrevelfærden i Danmark.

Med venlig hilsen

DOSOs bestyrelse på medlemmernes vegne

Lina Lind Christensen

Therese Servé Wilbert

Nina Amdi

Ghita Zanger Madsen

26. marts 2025

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af hunde

Bestyrelsen i Dansk Vizsla Klub afgiver hermed bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af hunde.

Dansk Vizsla Klub er en specialklub under Dansk Kennel Klub, som varetager interesserne for de ungarske jagthunderacer; korthåret og ruhåret vizsla.

Overordnet set finder vi det meget positivt, at man forsøger at forbedre dyrevelfærden gennem lovgivning, men vi ser også visse udfordringer ved at "skære alle over en kam".

Vores racer er antalsmæssigt små: For den korthårede variant blev der født 54 hvalpe i 2023 og 98 i 2024, og af den ruhårede variant blev der født 12 hvalpe i 2023 og ingen i 2024.

Racerne er derfor sårbare ift. for snæver avl og manglende fokus på genetisk diversitet.

Den korthårede variant var næsten udryddet i sit hjemland efter 1. og 2. verdenskrig, men er langsomt blevet bygget op igen gennem omhyggelig avl og blodfornyelse fra andre racer, og er i dag en forholdsvis sund race, der oplever en øgning i populariteten. På grund af racens forhistorie med en genetisk flaskehals, er der dog fortsat høj indavlsgrad i nogle linjer og individer. En problematik, som vi forsøger at skabe fokus omkring.

Indenfor de sidste år er det, blandt andet via kanaler som Facebook, blevet nemmere at komme i kontakt med vizsla-opdrættere i resten af verden, og import af udenlandske hunde og parringer med udenlandske hanner er blevet meget almindeligt, hvilket uden tvivl har haft en positiv effekt på den danske genpulje.

Avl med hunde med HD C

Den nuværende avl af korthåret og ruhåret vizsla er underlagt Dansk Kennel Klubs almindelige avlsanbefalinger. Det vil sige, at avl på hunde med HD-C er tilladt. Det er imidlertid kun kuld, hvor forældrene har HD-A eller B, som kan annonceres på klubbens hjemmeside og få stamtavle med prædikatet "Avlet efter Dansk Vizsla Klubs anbefalinger". Således er det allerede i dag klubbens holdning, at avl på hunde med HD-C bør begrænses.

Der kan imidlertid være tilfælde, hvor en hund med HD-C på alle øvrige parametre (brugsegenskaber, eksteriør, temperament, afstamning, øvrige sundhedsparametre etc.) alligevel samlet set kan bidrage positivt til avlen, f.eks. en importeret hund, som vil bidrage med unik genetik.

Indførsel af nyt avlsmateriale blev desværre gjort vanskeligere med lovændring, der trådte i kraft den 1/1-2025, da der nu er krav om rabiesvaccine ved indførsel af hunde i Danmark, og hvalpe derfor skal være 15 uger gamle. Det er de færreste opdrættere, som kan overtales til at beholde hvalpe til de er 15 uger gamle, og hvor man samtidig kan være sikker på at hvalpen modtager passende socialisering til efterfølgende at begå sig som afbalanceret familiehund i Danmark.

Vi er bekymrede for hvilken negativ påvirkning på racernes genpulje et totalforbud mod avl på HD-C (jf. bilag 1, afsnit 2, punkt 4) vil have i kombination med de forringede muligheder for import (som vi iøvrigt ikke fik lejlighed til at komme med høringssvar til).

HD er en multifaktoriel lidelse, og data fra videnskabelige studier¹² har vist, at HD har en arvbarhed på mellem 15 og 40%. Det vil sige, at 15-40% af variationen i en bestand kan tilskrives genetik, og resten skyldes miljø eller "tilfældigheder". Og man siger, at "en hund går ikke på sine røntgenbilleder" - Det vil sige, at der ikke altid er en entydig sammenhæng mellem dårlig HD-status og hundens trivsel.

Vi foreslår derfor, at der i den nye bekendtgørelse indføres en mulighed for dispensation til brug af hunde i avl med HD-C. For hunde registreret i Dansk Kennel Klub kan dispensation opnås ved ansøgning hos specialklubben, som vurderer om hundens egenskaber i øvrigt er af så høj kvalitet, at den bør gå i avl. Derudover kan der være krav om dyrlægeattest, som dokumenterer at hunden i øvrigt er sund og rask, og ikke smertepåvirket af sin HD-status.

Eventuel kan dispensationsmuligheden begrænses til de antalsmæssigt små racer, som i forvejen er undtaget fra Dansk Kennel Klubs matadorgænse.

Til orientering viser et opslag i Dansk Kennel Klubs database, at der af de 21 kuld korthårede vizsla registreret i 2023 og 2024 kun var anvendt én hund med HD-C. Øvrige 41 hunde i avlen havde HD-A eller B. Så vi forestiller os ikke, at fortsat mulighed for undtagelsesvis brug af hunde med HD-C i avlen vil føre til omfattende avl på hunde med mild HD, men vil fortsat høre til sjældenhederne.

¹ Studie fra 2012 - Estimeret arvbarhed på 30% i schæferhunde:
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0039620>

² Studie fra 2017 - Estimeret arvbarhed på mellem 15 og 41% i retrievere:
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1090023317301508?via%3Dihub>

Ift. bekendtgørelsens bilag 2, afsnit 1, savner vi desuden lidt gennemsigthed i forhold til udarbejdelsen af listen. Beror den på konkret sundhedsdata på de pågældende racer? For den korthårede vizslas vedkommende var der i 2024 kun 13 nye HD status registreret i Dansk Kennel Klub, hvilket næppe er tilstrækkeligt sikkert statistisk grundlag for nogen form for beslutning.

Hvorfor skelnes der ikke imellem pelsvarianter hos f.eks. vizsla og weimeraner (hvor de statistiske grundlag er meget forskelligt pga. racernes størrelse)?

Indavl

Bekendtgørelsens § 16 angiver forbud mod indavl, hvilket Dansk Vizsla Klub naturligvis kan tilslutte sig, som beskrevet ovenfor. Vi mener imidlertid, at bekendtgørelsens ordlyd er vanskelig at forstå. Vi henviser til Dansk Kennel Klub ordlyd om, at avlspartnere ikke må være tættere beslægtede end "fætter-kusine", eller at den beregnede indavlsgrad (COI) ikke må overstige 6,25%.

Vi stiller os desuden lidt skeptiske ift. hvordan man har tænkt sig at håndhæve dette krav ved avl på hunde uden stamtavle, hvor eventuelt slægtskab ikke kendes.

Racens navn

Derudover anmoder vi om, at vores races navn staves korrekt - "vizsla" (§ 10 og bilag 2, afsnit 1).

Med venlig hilsen

Bestyrelsen i Dansk Vizsla Klub

"Høringssvar til journal nr. 2024-18-132-00043 "Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde"

Jeg vil hermed gerne knytte en kommentar til ovennævnte udkast.

Min baggrund for henvendelsen er, at jeg er DKK uddannet opdrætter og tillige racerepræsentant for Norfolk Terrier i Dansk Terrier Klub.

Mit engagement er primært omkring "Bestemmelser om avl af hunde" Kapt. 6 §16 i udkastet.

Jeg har opdrættet Norfolk Terrier i 15 år.

Norfolk Terrieren har aldrig været en antalsmæssig stor race i Danmark, hvilket naturligt har givet og fortsat giver udfordringer i avlsarbejdet i forhold til at finde avlspartnere, idet genpuljen er meget indskrænket.

I de seneste 5 år er der registreret 29 hvalpe fordelt på 12 kuld i Danmark.

Samme problemstilling gælder de fleste antalsmæssige små terrier racer.

Der er i øjeblikket 15 terrier racer på The UK Kennel Clubs liste over "Vulnerable Native Breeds" foruden 6 terrier racer (deriblandt Norfolk Terrieren) på deres "At Watch" liste. (Se link nederst)

Det vil sige at 63,6 % af vores terrierracer betragtes, som sårbare racer i deres hjemland og kan være i fare for at uddø.

Der er blandt flere af disse racer sket en halvering af registrerede hvalpe fra 2017 – 2024, foruden en stor tilbagegang blandt de resterende racer.

Ser man på den gennemsnitlige indavlskoefficient på disse racer ligger den på mellem 10 – 15%, for Norfolk Terrieren er den på 14.3%

Det er af overordentlig stor betydning at vi fortsat kan få lov til at lave kuld med en større indavlskoefficient end 6.25 %.

Med de indskrænkede genpuljer, der findes på vore antalsmæssige små racer, og her tænker jeg ikke kun på vore terrierracer, men på alle antalsmæssige små racer i det hele taget, bliver det stort set umuligt for opdrætterne at fortsætte deres avlsarbejde, hvis de skal låses fast på en indavlskoefficient på 6.25%.

Jeg har en kombination i tankerne, som jeg gerne vil lave, hvor indavlskoefficienten er på 7%. Skal jeg, i min bestræbelse på at videreføre og forbedre racen, kriminaliseres for det?

Som ansvarlig opdrætter har jeg nøje sat mig ind i denne kombination, har et indgående kendskab til hundene i stamtavlen og får tildelt lidt nyt til genpuljen herhjemme. Skal det stoppes på grund af en 0,75% for høj indavlskoefficient?

Jeg kan godt se problematikken omkring for tætte parringer, og jeg synes heller ikke, at det er den vej man skal gå igen og igen, men det kan være, som det også er indenfor al anden dyreavl, nødvendigt at kunne gå tilbage i ens blodlinjer og parre dem ind igen, for at bevare type, arbejdssegenskaber og for dens sags skyld også sundhed.

At have brug for at arbejde med en højere indavlskoefficient end 6.25% er ikke ensbetydende med at man laver kuld med en indavlskoefficient på f. eks 12,5 % igen og igen, men det er vigtigt at man har muligheden. Det er her, vi som opdrættere under DKK bør have frie hænder, for vi ved gennem vores seriøsitet, viden, erfaring og indgående kendskab til vore racer, hvad der er bedst for dem.

Med venlig hilsen

Connie Hurup Philipsen
Søndergade 57, 7850 Stoholm
famouscrowds@gmail.com

Link til UK Kennel Club vedr. "Vulnerable Native Breeds"

<https://www.thekennelclub.org.uk/getting-a-dog/are-you-ready/vulnerable-native-breeds/>

Høringssvar vedr. Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, J.nr. 2025-01258

Som opfølgning på Dyrevelfærdsaftalen for 2024-2027 vedtaget af Folketinget i 2024 er 'bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde' sendt i høring. Vi bifalder, at der i dyrevelfærdsaftalen med 4 initiativer ud af 31 også har fokus på kæledyr – i dette tilfælde hunde.

Cavalierklubben i Danmark er ikke inkluderet over høringsparter på høringslisten, men vi håber, at vores høringssvar kan blive taget i betragtning i forbindelse med den videre proces. Bekendtgørelsen adresserer nemlig forhold specifikt relevante for vores race, og i fremtiden håber vi at være inkluderet på høringslisten, når det er tilfældet.

§21 angiver, at hunde af racen Cavalier King Charles Spaniel, samt blanding heraf, skal undersøges for henholdsvis MMVD og Syringomyeli inden avl.

Cavalierklubben tilslutter sig bestemmelser om undersøgelser af racen med henblik på opdræt, dog med følgende ændringer:

- Lovpligtig test af Cavalierer for EFS og CCS med DNA-test
- Lovpligtig seksårs scanning af Cavalierer for MMVD
- Fjerne bekendtgørelsens krav for nuværende om MR-scanning af syringomyeli, da vi mangler kompetencer og ressourcer i Danmark. Hvis kravet fastholdes, så kan et alternativ være, at den obligatoriske A-scanning afsløses af en livstids B-scanning.

Baggrund

1. Vi anbefaler, at det skal gøres lovpligtigt at teste Cavalierer, samt blandinger heraf, for EFS (Episode Falling Syndrome) og CCS (Curly Coat Syndrome). Begge sygdomme kan påvises vha. en enkelt DNA-test, der udføres som en svabprøve i mundhulen eller ved blodprøve. Fælles for begge sygdomme er, at der er tale om genmutationer, som medfører kort og pinefuldt liv for afficerede hvalpe. Det er en betingelse, at begge forældredyr er bærere af genmutationen for at hvalpe kan blive afficeret, og således vil man, uden stor reduktion af populationen, kunne udelukke, at der opdrættes syge hvalpe. I Cavalierklubben ser vi ikke længere hunde med disse sygdommen, da vi har avlet os ud af dette. Til gengæld ser vi det stadig ofte blandt hunde uden DKK stambog eller blandingshunde. Undersøgelsen koster i omegnen af kr 700 – 1000 og er således ikke omkostningstung.

2. MMVD: Vi anbefaler at man følger Cavalierklubben avlsrestriktion således, at der bliver obligatorisk 6 år scanning. Cavalierklubben har scannet hjerter siden 2001, hvilket betyder, at Cavalierer sjældnere bliver hjertesyg, og at hvis de bliver syge er det markant senere end før hjerteprogrammets start. MMVD er en sygdom, som udvikler sig over tid, og det er derfor afgørende at man også har en status når hunden bliver ældre.

3. Syringomyeli: Det ville være ønskeligt om alle Cavalierer blev MR scannet for Syringomyeli, men på nuværende tidspunkt er der hverken ressourcer eller kompetencer i Danmark til at løfte opgaven. Cavalierklubben har på nuværende tidspunkt 2 nationale samarbejdspartnere i henholdsvis Glostrup og Viborg, samt to udenlandske. En scanning koster i omegnen af kr. 4000+ ca. Kr. 700 for

Cavalierklubben i Danmark
Nørrehedevej 16
8723 Løsning
Telefonnummer 5154 1183
Email: cavalierklubben@gmail.com

graduering. Scanninger foretaget i Danmark og Holland gradueres hos prof. Paul Mandigers i Holland, som er en af verdens førende eksperter, og scanninger foretaget i Berlin gradueres af Dr. Martin Deutschland. Der findes, på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkeligt scanningsmuligheder i Danmark til at rumme alle Cavalierer, og ligeledes ikke kompetence i Danmark til at lave en retvisende graduering. Oplæring til kompetent graduering af billederne vurderes at tage flere år. Cavalierklubben anbefaler ikke, at det bliver lovkrav om test før kompetencer og ressourcer er til stede til at løfte opgaven.

Alternativt anbefaler Cavalierklubben, at hvis myndighederne ønsker at fastholde lovkravet, så skal den obligatoriske A scanning afløses af en livstidsgodkendelse på en godkendt B scanning, således at denne følger Cavalierklubbens avlsrestriktion. Forskning viser, at hvis hunden ved sin B scanning (ved 3 års alderen) ikke er påvist med Syringomyeli, vil den sandsynligvis heller ikke vise det ved A scanningen (ved 5 års alderen). Således er den afgørende scanning, når hunden fylder 3 år.

Med venlig hilsen

Maria Schou Aagaard

Maria Schou Aagaard

Formand for Cavalierklubben i Danmark

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup
18@fvst.dk

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

Danmarks Jægerforbund
Molsvej 34
8410 Rønde

Tlf. + 45 88 88 75 00

post@jaegerne.dk

CRV-nr. 15 79 61 46

27. marts 2025

Høringssvar til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde - J.nr. 2024-18-132-00043

Danmarks Jægerforbund (DJ) takker for muligheden for at afgive høringssvar til den foreslåede bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, herunder bl.a. regler for avl af hunde, avlsdyrenes velfærd og opbinding af hunde.

Generelle bemærkninger

Danmarks Jægerforbund ser positivt på de foreslåede ændringer i bekendtgørelsen som både vil gavne og højne sundheden for en lang række hunderacer og blandinger heraf, samt højne velfærden for tæverne der indgår i hundeopdræt.

Danmarks Jægerforbund bakker op om langt de fleste ændringer og tilføjelser i bekendtgørelsen, men vi har et emne, som bekymrer os meget. Det handler om bekendtgørelsesforslagets kapitel 7 vedrørende undersøgelser for hofteledsdysplasi, der helt vil udelukke brug af hunde i opdræt, der har fået HD-status C.

Specifikke bemærkninger

Kapitel 7 - Undersøgelse for visse arvelige sygdomme og tilstande hos hunde

§19, Undersøgelse for hofteledsdysplasi (HD) og albueledsdysplasi (AD), bilag 1, afsnit 2. Stk. 4. lyder som følger:

4) Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelsen vurderes til grad C, D eller E, jf. punkt 3, må ikke indgå i avl, jf. § 19, stk. 4.

Danmarks Jægerforbund henstiller til at stk. 4 ændres til følgende ordlyd:

4) Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelsen vurderes til grad C må udelukkende anvendes i avl med en avlspartner der har grad A.

5) Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelsen vurderes til grad D eller E, jf. punkt 3, må ikke indgå i avl, jf. § 19, stk. 4.

Motivation:

Danmarks Jægerforbund anerkender behovet for at mindske forekomsten af HD hos hunde, men vi ønsker at påpege, at udelukkelse af hunde med HD-grad C fra avl kan have utilsigtede, negative konsekvenser i forhold til den genetiske variation i en række jagthunderacer.

I den praktiske anvendelse af hunde til både jagt, prøver og anden hundesport oplever vi ikke, at C-hofter i sig selv udgør ikke et velfærdsproblem for jagthundene. Mange jagthunde med C-hofter lever et meget aktivt, langt og godt hundeliv uden kliniske problemer.

Danmarks Jægerforbund er vidende om, at der foreligger en videnskabelig undersøgelse fra et stort svensk studie, som konkluderer på baggrund af HD-resultater sammenholdt med forsikringsdata fra 65.000 hunde, at mild HD (HD-status C) meget sjældent medfører kliniske symptomer (Malm et al. 2010, Preventive Veterinary Medicine).

Danmarks Jægerforbund er også bekendt med at Dansk Kennel Klub igennem mange år har registreret tusindvis af HD-resultater og analyseret disse. Dansk Kennel Klubs tal viser, at i omegnen af 25-30% af de jagthunderacer, for hvem der er krav om fotografering, har HD-grad C.

Hvis bekendtgørelsen således fastholder sit forbud med avl på C, D og E, ville det medføre en begrænsning i avlsmassen på omkring 25-30%, med risiko for en øget grad af indavl i mange jagthunderacer. Dette kan det give større risiko for sygdomme og derved ikke vil være fremmende for dyrevelfærden, som er intentionen med bekendtgørelsen.

Danmarks Jægerforbund anbefaler derfor, at hunde der på baggrund af røntgenundersøgelse vurderes til status C, udelukkende må anvendes i avl med en partner der har status A.

Det overordnede formål med bekendtgørelsen bør være at udelukke syge individer fra avl og selekttere så flest mulige sunde hunde indgår i avlen. Dermed vil man fremadrettet sikre bedst mulig genetisk variation samt fremgang i sundhed til gavn for dyrevelfærden.

Kapitel 2 - opbinding

§3 Danmarks Jægerforbund foreslår at tidsrummet for hvor længe en hund må stå bundet uden opsyn skal præciseres. Vi foreslår at lave en tidsbegrænsning på maksimum 1 time.

Afsluttende bemærkninger

Danmarks Jægerforbund ser de foreslåede ændringer som vigtige skridt mod at styrke dyrevelfærden i Danmark - både i forhold til hundenes sundhed og velfærden for tæver, der indgår i avl.

Danmarks Jægerforbund ønsker at pointere vigtigheden af: en grundig vejledning, en oplysningskampagne, en følgegruppe og endelig en tidsfrist for en evaluering af bekendtgørelsen.

Venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Ove Dam Hedegaard
Projektleder, konsulent, Jagthund
Telefon: 88 88 75 00 / Direkte 88 88 75 04
E-mail: odh@jaegerne.dk